

SARUSI KISS BÉLA

A BÉCSI UDVARI KAMARAI LEVÉLTÁR GEDENKBÜCHER ÖSTERREICH MAGYAR VONATKOZÁSÚ IRATAINAK REGESZTÁI

II. közlemény¹ (68–69. kötet, 1552–1554)

A 68. számú kötet néhány esetben ismétlik a korábbi kötetek bejegyzéseit: több kisebb jelentőségű, jórészt a végvárok ellátására vonatkozó bejegyzés, valamint nagyon sok „útlevél” (passbrief – többnyire vámmentes kiviteli engedélyek) található. Az 587 főlíót tartalmazó 69. kötetről, amely az 1552–1554 közötti időszakot foglalta magába kb. 400 regesztát készítettem. Mivel ebben az esetben az 1552-es év másolatainak döntő része már a 68. kötetben is szerepelt, a jegyzékben ezek esetében csak utalok az előző kötetből leírt regesztára. Itt meg kell jegyezmem, hogy bár itt az 1552. évből szinte ugyanazon hungarikák találhatóak, ami a GBÖ 68. számú kötetben², de az áruszállításra kiadott passbriefeket 1552. szeptember 20-ig, és az élelemszállításra kiadott utasítások nagy részét a 69. kötet nem tartalmazta. Az 1554. évből pedig egyértelmű csökkenés figyelhető meg a bejegyzések, illetve ezzel összefüggésben a hungarikák számában. Tartalmi tekintetben ezek a kötetek nem térnek el az 1550–1552-es évek köteteitől. Rendkívül nagy számban fordultak elő források a magyarországi hadjáratokban résztvevő mezei hadseregek hadvezéreire, tisztjeire, katonáira és az őket fizető és ellátó segédszemélyzetre vonatkozóan. Mivel ekkor még a hadiigazgatás iratai nem különültek el az egyéb ügyek intézésétől, a hadtörténetre vonatkozó források nagy számban fordulnak elő.

-
- 1 Jelen közlés a „A bécsi Udvari Kamarai Levéltár Gedenkbücher Österreich magyar vonatkozású iratainak regesztái. (I. közlemény.) In: Fons (2008) 15. évf. 467–521. p.” folytatása. Az ott leírtakat nem kívánva megismételni, jelzem, hogy a feltárás leírása illetve a rövidítésjegyzék az előbbi közleményben található meg. A kiadás módszerein nem változtattam.
 - 2 A kötetben a bejegyzések fol. 1–381v-ig terjednek. Ezt követően regiszter a fol 387–408 között. A kötet restaurálva, a szöveg az egész kötetben jól olvasható.

Gedenkbücher Österreich Band 68. (1552)

fol. 3r

Prága, 1552.01.02.

Székely Lukács (Lucas Zäckl) kérésére engedik, hogy kémeket fizessen abból a 100 Ft-ból, amit az udvari fizetőmesteri hivatalból kap.

fol. 3r

Prága, 1552.01.02.

A zágrábi püspöknek 200 tallért engedélyeznek, hogy Rómába utazzon.

fol. 4v

Prága, 1552.01.04.

Az AAuK-nak. Parancsolják meg a bécsi hadszertárosnak, hogy küldjön Győrbe 20 duplaszakállast (dopplhaggen-t) és 100 közönséges szakállast (gmain haggen), a hozzájuk tartozó felszerelésekkel.

fol. 10v

Prága, 1552.01.09.

Az UK az AAuK-nak az esztergomi érsekség tizedbérlete ügyében. Mutnoky Mihály, Francisci Tamás, Magyar Kamara.

fol. 15v–16r

Prága, 1552.01.16

Parancs a laibachi hadszertárosnak, hogy adjon Frangepán Miklós grófnak 3 mázsa puskaport és 3 mázsa ólmot.

fol. 17r

Prága, 1552.01.19.

Az uralkodó az udvari fizetőmesternek megparancsolja, hogy mivel Erasmus Teufel a végek és a bányavárosok védelmére újabb 300 magyar lövészt (ungarischer puchsensutzer) kért, ennek költségeit biztosítsa.

fol. 20v–21v

Prága, 1552.01.25.

Utasítás Fabian von Schönaich részére, hogy 2000 katonát vegyen fel, a török és a kereszténység más ellenségei ellen. Az utasítás 6 pontjában részletezi, hogy milyen összetételben, mennyi katonát milyen fizetéssel kell alkalmaznia.

fol. 21v–22v

Prága, 1552.01.25.

Fabian von Schönaich „unserm Rat und haubtman zum Sagan” bestallungja, 2000 katonát vegyen fel. Itt is részletezi a katonaság összetételét.

fol. 23r–24r

Prága, 1552.01.10.

Regiments Bestallung Georg graf von Helfenstein részére, a török és a kereszténység más ellenségei ellen.

fol. 24r–25r

1552.01.10.

Georg graf von Helfenstein részére a számára engedélyezett sereg összetétele.

fol. 30r

1552.02.04.

Passbrief Janusch Búdatschi részére, hogy fegyvereket szállíthasson Babocsára (27 Peckhlhauben, 1 Panzer phaidten, 7 dreiechker).

fol. 31r.

1551.02.09.

Passbrief a boroszlói püspöknek, hogy a Magyarországon vásárolt 8 szekér néhez bort minden vámtól mentesen Boroszlóra vigyen.

fol. 32r

1552.02.10.

Az uralkodó az erdélyi fizetőmesternek [Christoph Görtschacher], hogy Francisco Mediolaniensi–nek és Mark Antonio de Ferraris-nak, akik Castaldo titkárai voltak az erdélyi hadjárat során, 100-100 rFt adjon.

fol. 33v

1552.02.12.

A laibachi főhadiszertáros javaslatára a hajlott korú Caspar Ecker, eddigi gradiskai hadszertárost, felmenti. Ezentúl Sigmund Sticker, a gradiskai hadszertáros hópénzt kell, hogy adjon neki nyugdíjként.

fol. 36v–38r

1552.02.16.

Utasítás Georg zu Pappenheim a Német-római Birodalom főmarsalja és Georg Ilsung Landvogt in Schwaben biztosoknak, feladatuk a Georg Helfenstein által felvett katonák megmustrálása. Ismét felsorolva a sereg összetétele.

fol. 38rv

1552.02.16.

Az Uralkodó az AAuK-nak.

Philipp von Perneth részére, aki az új császári kertész Bécsben, évi 100 rFt fizetés. Michael Armada, a nemrég elhunyt kertész helyére vették fel. A királyi kápolna melletti kert (zu Messingen). Az AAuK-nak bestallungot kell készítenie.

fol. 39v–43r

Bécs, 1552.02.18.

Az uralkodó az AAuK-nak a magyarországi tizedek, a komáromi és a pozsonyi élésházak ügyében.

Megkapta a jelentésüket, annak a parancsnak a teljesítéséről, ami szerint a Duna menti vármegyékben gabonát kellett vásárolniuk. Ugyanígy azokról a tizedekről, melyek az esztergomi érsekséghez tartoznak. A vásárlásokat kirendelt biztosok végezték.

Ami a Prandorfer [komáromi udvarbíró] által vásárolt 400 és az esztergomi tizedből kapott 600 bécsi mut gabonát illeti, mindenféle hadiszükségletre három helyre, Bécsbe, Pozsonyba és Komáromba kell szállítani.

A Duna és a Vág mellett vásárolt gabonát, Pozsonyba, vagy Komáromba kell szállítani, oda, ahol a megőrzés a legjobbnak ígérkezik és ahol malmok és raktárak vannak. Ezekből a készletekből pedig oda rendelhetnek majd, ahol az szükséges.

A pozsonyi raktárakról (im poden zu Munch Kloster zu Pressburg) kialakítására 50 Ft szükséges, ahol 500 Mut gabonát lehet elhelyezni, a pozsonyi Wasserthurmban 15 rFt ráfordítással 1000 mut gabonát, a polgárok házaiban (Bürger heuser) még további 300 mut gabonát. Az AAuK ezért rendelje ki a nevezett helyekre Leopold Puchler-t, aki az átalakításokat ott irányítja és kitarthatja a Wasserthurmot.

Ezekről parancs ment a magyar hatóságoknak is, a MK-nak kell a raktárak költségeit előteremteni. A komáromi raktározás nem kevésbé fontos erről elvárja az uralkodó, hogy jelentést tegyenek. A pozsonyi raktározás adminisztrációjáról Puchlernek, a komáromi raktározásról az ottani élelmesternek, Alexander Rümbl-nek kell gondoskodnia.

Mutnokinak [Muthnoky Mihály, az esztergomi érseki birtokok adminisztrátora] megparancsolták, hogy az összes az esztergomi érsekséghez tartozó tizedet ennek a két embernek kell átadnia.

Hans Friedenreich bécsi polgár és a veszprémi tizedet vásárolja meg Choron Jánostól és azt Bécsbe adja

A soproni tized vásárlása Anton Pappolt bécsi polgár. A Magyar Kancelláriának parancsot kell küldenie a vármegyének, hogy csak neki adhatják a tizedet.

Veszprémből és Sopronból is a tizedet Bécsbe kell szállítani, megőrölni és raktározni. Felelős: Wolfgang Aigner profantkastner. Az elhelyezés „bey Closter hieher”, ahol helyet kell csinálni. A raktározás nem zavarhatja a szerzeteseket az istentiszteletekben.

A vásárolt gabonának az árát a Vizedomamt-nak kell biztosítania, a Sant Niklas-i javak értékesítéséből befolyt 3700 Ft-ból, tovább részletezi az anyagi hátteret

A legfőbb élelmesteri posztról és egy schiffmeister-ről kell gondoskodnia az AAUk-nak. Még egyszer meghagyja, hogy Wilpacher [főélelmester] számláit vizsgálják át és hagyják jóvá.

fol. 44r

1552.02.22.

UK – Georg Pögl vendvidéki (szlavóniai) mustramester részére.

Mivel az előző, Jeorg nevű puchsenmaister-t a törökök elfogták és fogságba vették, ezért megparancsolja, hogy vegye fel a mustrajegyzékbe havi 10 rFt-al Georg Räknhniath-ot.

fol. 44v

1552.02.23.

Passbrief Johan von Toma gróf részére, hogy az, 4 hordó bort Sopronban megvásároljon és azt saját használatára Lengyelországba viheti vámmentesen.

fol. 46r.

1552.02.25.

Matthias Fuchs [más néven Kammerer] magyarországi hadi fizetőmesternek, vagy helyettesének, hogy az ezidáig 20 rFt zsoldot kapó Peter de Gusman-t, aki

Bécsből most Erdélybe ment a spanyol sereghez, március 1-től vegye át a saját mustrajegyzékébe.

fol. 47v–49r

Pozsony, 1552.02.27.

Bestallung Sforza Pallavicininek 3000 olasz zsoldos tartásáról.

A seregbe összetételének részletezése.

Latin nyelvű.

fol. 55rv

Pozsony, 1552.03.01.

Az uralkodó Magnus Seitz udvari fizetőmesternek, hogy adjon 300 rFt-ot az olaszok kifizetésére, a mustramestereknek megbízott Franz Salamanca és Gregor Seepach-nak ellátmányként.

Átküldi azt az utasítást is, amit nekik állított ki a mustra elvégzéséről, valamint „Sportie” [Pallavicini?] bestallungját, és négy nyílt parancsot Salamancának is.

Megparancsolta a karintiai rendeknek, hogy adjanak 8 ezer Ft-ot Sepach-nak, az uralkodó is ad 11 ezer rFt-ot, mivel még 3 ezer rFt szükséges, azt Ortenburg gróftól szerezzék be.

fol. 57v

Pozsony, 1551.03.05.

Passbrief Georg Herzog zu [...] részére, hogy 6 szekér nehéz magyar bort vámmentesen, saját házának szükségleteire elszállíthassa.

fol. 57v–58r

Pozsony, 1552.03.06.

Az uralkodó parancsa Alexander Rümbl komáromi élésmesternek, hogy halakat (vizát) vásároljon Komáromban vagy másutt, és azt küldje Őfelsége „kuchelschreiberének” Pozsonyba. („Von guetten Vischen, alls Stierl, dickh.”)

fol. 58r

Pozsony, 1552.03.07.

A trieszti pénztárosnak, hogy adjon 500rFt-ot a trieszti vár megerősítésére.

fol. 58rv

Pozsony, 1552.03.08.

Magnus Scheitz udvari fizetőmesternek, hogy Sigmund von Lodron azt a parancsot kapta, hogy „zwen fenen von gueten Taffandt” toborozzon, amelyeket Erdélybe és Temesvárra rendelt. Amikor a mustrára kerül a sor, akkor fizessen a saját hivatalából.

fol 59r–60v

Pozsony, 1552.03.10.

Bestallung Jheroslaen von Collovrat részére, hogy vegyen fel 200 nehézlovast (gerüster Reiter so alle schutzen sein). A sereg részletezése.

fol. 60v–61r

Pozsony, 1552.03.11.

Bestallung Fabian von Schönaich 2000 lovas mezei kapitányának. Ld. korábbi utasítását. Havi 500 tallér zsold stb. Miksának illetve az „obristen leitnandt”-nak tartozik engedelmességgel.

fol. 63v–64v

Pozsony, 1552.03.15

Bestallung Wentzl Perssissekh részére 100 lovas felvételére, fele puskával és schweinspess-el, a másik fele csak lándzsával (spiesser). A sereg összetétele. Felettese: Miksa, ill, a veldobrist, illetve akit még felé fognak rendelni.

fol. 64v–65v

Pozsony, 1552.03.15

Bestallung Johan Marquarten von Radetckh, Wenzl Hersdorf és Cristog Silber részére 200 lovas felvételére, fele puskával és schweinspess-el, a másik fele csak lándzsával (spiesser). A 200 lovasnak ők lesznek a Hauptleut-jai. Felettese: Miksa, ill, a veldobrist, illetve akit még felé fognak rendelni.

fol. 69rv

Pozsony, 1552.03.21

Utasítás az AAuK-nak, hogy Lasla von Bela-t nevezzék ki V?uederstorf hamincad hivatalához, vagy más hamincadhoz, ha valahol egy hely megüresedik.

fol. 71v–73r

Pozsony, 1552.03.21

Az uralkodó válasza Einrich von Khünigspereg [Königsberg?] részére a Győrbe felveendő hajdúk stb. ügyében. A hajdúk: annyit tarthat mint eddig. Fizetésük a mostani országgyűlés döntése értelmében („Ist in jetzigen Rakusch alhie beschlossen”) 4 rFt-nak kell lennie.

Győr katonákkal való ellátása: gyalogok és 800 lovas, de azt meg akarja még erősíteni.

Elrendelték Max Leisser-nek hogy küldjön Győrbe „etlich falkonetl und ein zal dopplhaggen” a hozzájuk tartozó felszerelésekkel.

Kérvényezte, hogy augusztus után elmehessen Győrből, ezt engedik neki, de nem korábban.

Engedik neki zsoldját 300 Ft-ra emelni. Teufel 100 lovasa, akik neki vannak alárendelve. A titkárának ügyét is kivizsgálják. Bácsmegyei János stb.

fol. 73r

Pozsony, 1552.03.21

Parancs Matthias Fuchs [magyarországi] hadi fizetőmesternek, hogy Königsberg [Khünigspereg?] zsoldját március 1-től 300 Ft-ra emelik.

fol. 73rv

Pozsony, 1552.03.21

Parancs Matthias Fuchs hadi fizetőmesternek, hogy Bácsmegyei János, aki Tán állomásozik, zsoldját március 1-től 25 Ft-al emelik.

fol. 73v

1552.03.22

Az uralkodó az AAuK-nak, hogy Sigmund Bruner (zeugwart zu Görz) zsoldját évente 30 rFt-al emeli.

fol. 73v

1552.03.22

Passbrief, Forgács Zsigmond részére, hogy 200 akó bort Bécsből saját gimesi várának ellátására, vámmentesen szállíthat.

fol. 74r

1552.03.23

UK Fuchsnek, hogy fizesse ki Karl von Schmekowitznak (Opperstorf seregébe tartozó nehézlovas) 433 rFt adóságát, a legközelebbi erdélyi mustra alkalmával.

fol. 75r

Pozsony, 1552.03.27

Az uralkodó az AAuK-nak, hogy fizessék ki annak a négy ágyúnak az öntési költségeit, amit Losonci István Bécsben öntetett.

fol. 76v

Pozsony, 1552.03.28

A magyarországi hadi fizetőmesternek [Matthias Fuchs], hogy emelje 2 koronával Antonio Calderon zsoldját, aki az erdélyi spanyol seregben szolgál.

fol. 77r–80r

Pozsony, 1552.03.28

Az uralkodó Hans Lenkovicsnak mindenféle ellátási költségekről. Török kémek és a posta, az uszkokók étellemezése, Bihács fegyverzete. Mullin, Modrusch, Schlun, Dressnick, Tersatz, Isaschutz, Werkovitz, Teplitz várakhoz engedí az őrség létszámemelését.

Terstat fegyverzete, várának karbantartása.

Összesen 17 pontban foglalja össze a korábban Lenkovics által felvetett problémákra adott választ.

fol. 80rv

Pozsony, 1552.03.28

Parancs a laibachi hadszertárosnak, hogy adjon Lenkovicsnak 32 mázsa puska-por és 12 mázsa ólmot.

fol. 80v

Pozsony, 1552.03.28

Az uralkodó a fiumei pénztárosának, hogy adjon 150 rFt-t Lenkovicsnak.

fol. 80v–81r

Pozsony, 1552.03.28.

Az uralkodó Max Leissernek

Hans Lenkovicsnak mindenféle fegyvereket adjon. „15 grossen Mörser und camerpuchsen, 24 doppelhaggen auf die fussvolk in die Walde”, 15 mázsa puska-por és 10 mázsa ólom.

fol. 81rv

Pozsony, 1552.03.28.

Az uralkodó Max Leissernek

Adjon Lenkovicsnak „zwei stück geschütz auf rädern” és az ehhez szükséges golyókat és puskaport a laibaichi hadszertárból Lankovicsnak Tersat várára, amelyet ő zálogban bír.

fol. 81v–82r

Pozsony, 1552.03.28.

Az uralkodó Kristof Kevenhulernek (vizedomambt in Krain). Értesíti, hogy mit rendelt Lenkovicsnak.

fol. 82r

Pozsony, 1552.03.28.

Az uralkodó Karl von Purgstal „zalmeister an den Crabatischen und friaulischen Ortflecken” részére, hogy Lenkovics zsoldját évi 300 rFt-al emelte.

fol. 82v–83r

Pozsony, 1552.03.28.

Az uralkodó az AAuK-nak, hogy adjanak 600 Ft-ot Tersat megerősítésére.

fol. 83r–84r

Pozsony, 1552.03.28.

Az uralkodó a krajnai biztosoknak. Gyakorlatilag a Lenkovics által kért dolgokról, illetve az arról hozott döntésekről, ill. a döntések őket illető részéről.

fol. 84rv

Pozsony, 1552.03.28.

UK – Karl von Burgstall részére, miszerint a horvát végek részére kiadott összegeket nyugtáznia kell.

fol. 84v

Pozsony, 1552.03.28.

UK – Karl von Burgstall részére, miszerint adjon 1600 rFt-ot a törökök elleni kémkedésre.

fol. 85r

Pozsony, 1552.03.28.

Matthias Fuchs [magyarországi hadi fizetőmesternek], miszerint a Győrbe rendelt hadbírákat (Gerichtsleuten zu Raab) vegye fel a jegyzékébe, az átküldött kimutatás szerint.

fol. 85v

Pozsony, 1552.03.28.

Passbrief Laurentz Schantzer részére, hogy vám megfizetése mellett Bécsből, Pozsonyba szállíthat 150 husarischen hauben-t.

fol. 85.v

Pozsony, 1552.03.28.

UK Georg Seepach részére a trieszti 10 gyalog tb.

fol. 86r

Pozsony, 1552.03.28.

Az uralkodó Fuchs [magyarországi hadi fizetőmesternek]
Teodor vajdának és Farkas Ambrusnak havi 3 Ft-al emelje a zsoldját.

fol. 86r

Pozsony, 1552.03.28.

Az uralkodó Fuchs [magyarországi hadi fizetőmesternek]
Fizesse ki Zay Ferencet.

fol. 86rv

Pozsony, 1552.03.28.

Az uralkodó Paul Schobinger fizetőmesternek és Andreas Hirsch(er) „gegenschreiber des reichs baugelts”-nek, hogy Franz Benigno komáromi építési felügyelőnek emelte a zsoldját havi 5 rFt-al.

fol. 86v

Pozsony, 1552.03.29.

Az uralkodó Fuchs [magyarországi hadi fizetőmesternek]
3 Ft-al emelte Fekete Tádé zsoldját. Fages (?) Ambrus alatt szolgál.

fol. 86v–87r

Pozsony, 1552.03.29.

Az uralkodó Königsbergnek, Wnzislaw Gregortzki-t vegye szolgálatba 20–24 lovassal.

fol. 87v

Pozsony, 1552.03.29.

Passbrief Izsák János komáromi lakos (burger zu Comorn) részére, hogy Ausztriában 500 akó bort vásároljon és azt vám megfizetése mellett Győrbe és „kuda”-ba szállítsa.

fol. 87v

Pozsony, 1552.03.29.

Az uralkodó rögzíti, hogy a komáromi élésmester a szentmártoni katonák részére, mindenféle ételmet szállított.

fol. 88r

Pozsony, 1552.03.29.

Az uralkodó Bernard Hamerle bécsi hadszertáros részére, hogy intézkedjen azoknak a hadszereknek az előteremtéséről, amit a mellékelt jegyzék szerint Tatára kell küldeni.

fol. 89r–90r.

Pozsony, 1552.03.08!

Bestallung Georg von Tanhausen részére 300 gerüsste pferd felvételére. Fele puskával és schweinspess-el, a másik fele csak lándzsával (spiesser).

A sereg összetétele.

Felettesei: Miksa, ill, a veldobrist, illetve akit még felé fognak rendelni.

fol. 93r

1552.04.02.

Az uralkodó Francisco Salamanca, Jacob von Raunach és Gregor Seepach részére, hogy Pallavicini az olasz puskások között fél korona jutalmat osszon ki. Egy káplán felvételét 10 rFt-al is engedélyezete Pallavicini számára.

fol. 93rv

Bécs, 1552.04.02.

Az uralkodó Fuchs [magyarországi hadi]fizetőmesternek, hogy kinevezte Paksi Jánost komáromi ispánnak és várkapitánynak (zu unserm Obristen und Span der Spanschafft Comorn). Számoltassa el a veszprémi kapitányi tiszttel kapcsolatban, és fizessen ki neki mindent március végéig.

Hasonlóan ki kell fizetni március végéig Zay Ferenc szolnoki zsoldját.

fol. 93.v–94r

Pozsony, 1552.04.02.

Az uralkodó Jaroslav Pernstein, Báthori András és Michael de Mere részére a Pernstein által Christof Görtschachernak adott 50000 Ft kölcsön tb.

fol. 94r

1552.04.04.

Az uralkodó Fuchs [magyarországi hadi fizetőmesternek].

Dessevffy János magyar kamarai tanácsos, testvérének Ferencnek havi 50 Ft-os zsoldjáról.

fol. 94v

1552.04.04.

Az uralkodó Anton Sixt komáromi kapitánynak. Georg Staudinger jelezte, hogy Komáromban megürült Pallinger doppelsoldner helye. Erre, vagy más helyre vegye fel őt Sixt.

fol. 94v–95v

1552.04.04.

Az uralkodó Caspar Herberstein és Conrad Waal von Murach részére, annak a 2000 lovasnak a tartásáról, amit Fabian von Schonaich irányít.

fol. 96v–98r

1552.04.04.

Az uralkodó Fabian von Schonaichnak lovasainak fizetéséről.

fol. 98r

1552.04.04.

UK Castaldonak, Simon de Botzol és Ferdinando de Conzago Alexando Canalin építőmesterek 32 koronás fizetése tb.

fol. 99r

1552.04.05.

Az uralkodó, Wilhelm von Gera hadi fizetőmesternek Paul Neisser zeugdiener zsoldjának 20 Ft-al történő emeléséről.

fol. 102r

1552.04.09.

Az UK a trieszti pénztárosnak Peter de Navarette zsoldjának emeléséről.

fol. 102rv

1552.04.09.

Kristoff Görtschacher [erdélyi] hadi fizetőmesternek, hogy Losonci István temesvári katonái és más erdélyi hadak fizetésére 5 ezer Ft-ot fog adni az udvari fizetőmester.

fol. 103r

1552.04.09.

Sigmund Kevenhulernek, a karintiai vizedomambt hivatalnokának, Karl von Purgstall horvát végeken szolgáló katonáinak fizetéséről (9 ezer Ft).

fol. 103v

1552.04.09.

Az uralkodó az AAuK-nak, miszerint Wilhelm von Herberstein kapja Liechtenstain várát.

fol. 103v–104r

1552.04.10.

Max Leisser hadszertárosnak, hogy adjon 20 mázsa puskaport Hans Hofman-nak.

fol. 105rv

1552.04.10.

Az uralkodó Castaldonak, miszerint engedélyezte Torotzky Péternek, hogy 25 lovassal beálljon az erdélyi seregbe.

fol. 108v

1552.04.10.

Az uralkodó Sixt komáromi kapitánynak, hogy amennyiben egy hely megürül, akkor azt Kristoff Amannak adja.

fol. 109v

1552.04.10.

Max Leisser hadszertárosnak, hogy adjon Rátki Pálnak Pápara néhány ágyút és muníciót.

fol. 110v–111v

1552.04.12.

Az uralkodó engedélyezi Zrínyi Miklósnak, hogy 600 lovast és 200 martalócot vegyen fel. Blagay gróf, Frangepán István, Niklas von Tersatz. Felettes Lenkovics. Zágráb stb.

fol. 111v–112r

1552.04.12.

Az uralkodó Lukas Zäckl [Székely Lukács] számára engedélyezi, hogy 300 lo-
vast és 600 haramiát vegyen fel.

fol. 112v

1552.04.12.

Az uralkodó Matthias Fuchs hadi fizetőmesternek a szolnoki őrség fizetéséről.

fol. 112v–115r

1552.04.12.

UK Ernich Khünigspereg részére Győr megerősítéséről, 100 könnyűlovasról,
győri élelmezésről, a tatai kapitányi posztról, Szentmártonról, Pápáról stb.

fol. 115rv

1552.04.12.

Az UK Hans Görtschacher mustramesternek, Tata, Szentmárton, a pápai kapi-
tány Rátki Pál tb.

fol. 116r–117r

1552.04.20.

Castaldónak, hogy Francisco Zereüel építőmesternek 35 Ft zsoldot engedé-
lyezett.

fol. 117r

1552.04.21.

Max Leissernek muníciót kell küldeni Triesztbe. Hans Hoyos, 100 haggen, 40 mázsa puska, 10 mázsa ólom, néhány puska.

fol. 123v,

1552.04.27.

Az uralkodó az AAuK-nak a komáromi vár élelemellátásáról.

fol. 126v–127v,

1552.04.29,

Peter Feider 300 sáncmunkás kapitányának bestallungja.

fol. 135r

1552.05.02.

Az uralkodó Matthias Fuchs magyarországi hadi fizetőmesternek.

Fizessen 7 hónapnyi zsoldot (65 rFt-ot) Hans Neurad komáromi katona részére, aki most szabadult a török fogságból.

fol. 138r–139r

1552.05.10.

Az uralkodó az AAuKnak.

Hans Lenkovics részére engedélyezte, hogy 600 Ft-ot fordítson Meichau várának építkezéseire.

fol. 141r

1552.05.11.

Az UK Castaldónak.

Engedélyezte Alfons Fabricien felvételét az erdélyi seregbe 20 Ft havi zsolddal.

fol. 142rv

1552.05.12.

Bestallung Ascaniende de Corgna részére 3 vagy 4 ezer olasz gyalogos felvételére.

fol. 144v–145r

1552.05.18.

Az uralkodó Wolf Hammerpach részére, Georg Griesspekh ügyében.

fol. 146v

1552.05.14.

Az uralkodó Castaldónak.

Claudiu Degabeletát 30 Ft havi zsolddal vegye fel a seregébe.

fol 146v–147r

1552.05.14.

UK Wilhelm Gera kriegszeug zahlmeister-nek

Fizessen Sigmund Hüefnagel-nak 104 rFt 21 kr 2 f-t.

fol 148r–148v

1552.05.14.

UK Wilhelm Gera „kriegszeug zahlmeister”-nek.

Fizessen Georg Stainoch-nak 23 rFt 3 pf-t, mert azokat a lovakat élelmezte, amellyel Erdélybe az ágyúkat szállították.

fol. 151r–152v

1551.05.19.

Bestallung Georg von Tanhauser 300 lovas kapitány részére.

fol. 153r

1552.05.22.

Paksi Jánosnak komáromi kapitánynak (obrist zu Comorn).

Francisco Cuellars komáromi spanyol katona halálával megüresedett helyre vegye fel Andreas Villalna-t.

fol. 153.

1552.05.22.

Passbrief Christoff Bäginger részére, hogy Nürnbergből Bécsbe vámmentesen szállíthasson ezer hagnpuchsen-t, ezer furnhauben-t, valamint papírt és kardot.

fol. 154rv

1552.05.23.

Az UK Kristoff von Kullenberg részére.

Niklas Thürn 32 gradiskai katonájának zsoldfizetése.

fol. 154v

1552.05.24.

Passbrief Lucas Zäkl [Szekely Lukács] részére, hogy Bécsből „auf windischland”, katonáinak fizetésére vámmentesen 40 db karizsiát, és 2 db Stamet-et szállíthat.

fol. 154v–156r

1552.05.24.

Az uralkodó br. Lucas Zäkl [Szekely Lukács] részére.

Válaszol Sossset és Stubica megerősítésével kapcsolatban. Zágrábi harmincad pénz, lövegek stb.

fol. 156v

1552.05.26.

Az uralkodó Hans Görtschacher mustramester részére.

Zacharias Hohenwarter-nek, aki Győrben, Khuens (?) zászlóaljában szolgál, duplazzsoldot engedélyezett.

fol. 157v

1552.05.27.

Az uralkodó Hans Görtschacher mustramester részére.

Enrich von Königsberg részére engedélyezte egy titkár felvételét havi 15 rFt zsolddal.

fol. 158.

1552.05.30.

Passbrief Jaroslav Pernstein részére.

Magyarországról és Morvaországból vámmentesen 50 marhát szállíthat.

fol. 158r

1552.05.30.

Miksa fhg-től az UK-nak

Hans Freidenreich(en) jelezte, hogy Miksa cseh király parancsára Janusch Ischoram [Choron János]-tól zabot vásárolt, azért, hogy azt a pápai katonaság lova-
inak ellátására odaszállítsa, amit azok zsoldjuk terhére használnak fel.

fol. 158v–159r

1552.05.31.

Bestallung Wolfgang Schreiber részére 200 hajdú kapitányságára, havi 20 mFt
fizetéssel, 6 lovasa lehet, Erasmus Teufel-nek tartozik engedelmességgel.

fol. 167r–168r

1552.06.01.

Bestallung Bertold von der Leip részére 500 lovas kapitányságára. Az „obristleitnant”-nak, vagy akit felé rendelnek, tartozik engedelmességgel.

fol. 169r

1552.06.01.

Passbrief Conrad Stöckl részére.

3–4 száz akó bort mindenféle vám nélkül a végházakba szállíthat.

fol. 169r

1552.06.01.

Passbrief Stephan Leopart és Adam ? kapitány r.

Ezeknek szolgálja Fridrich Troito? és von Refereit néhány hadfelszerelést (harnasch, panzer, leibgewandt und dergleichen) Erdélybe, minden akadálytól mentesen szállíthasson.

fol. 169v

1552.06.02.

Miksa fhg.

A birodalmi építési segély fizetőmestere (reichs pauzalmaister) Georg Schobinger és ellenőre, Andreas Hirsch jelentése alapján megparancsolja, hogy mivel Tata várát néhány helyen javítani kell, ezért a legsürgősebben adjon 100 rFt-ot Prunner tatai kapitánynak.

fol. 170rv

1552.06.03.

UK? – Zakarias Wochnitzky magyaróvári kapitánynak (hauptman zu Altenburg).

Adjon a pápai őrség számára gabonát.

fol. 172r

1551.06.04.

Az uralkodó Christoff Görtschacher erdélyi hadi fizetőmesternek.

Megparancsolja, hogy mivel Castaldo erdélyi főhadparancsnok szerint az erdélyi német zászlóaljoknak a télen szükségük lesz ruházatra, ezért a mellékelt kimutató szerint 490 bécsi öl „von etlichen farben statzendl, und zehen lot näseiden” szállítsanak le neki.

fol. 174v

1552.06.08.

Passbrief Isac Janusch részére.

Négyszáz akó bort Györbe és Gutára szállíthat vámfizetés mellett.

fol. 174v

1552.06.15.

Az uralkodó Max Leisser-nek.

Parancs, hogy utaltasson ki a laibachi hadszertárból 20 mázsa puskaport Görzre.

fol. 176v

1552.06.15.

Parancs Max Leisser főhadszertárosnak.

Adjon 15 mázsa puskaport 3 mázsa ként és egyéb hadfelszereléseket Lucas Zäckhl leitinandt in Windisch Land részére.

fol. 177rv

1552.06.15.

Válasz Lucas Zäckhl „leitinandt in Windisch Land” részére, a törökök által elfoglalt Szentmiklós település (markt) ügyében.

fol. 180v–181r

1552.06.20.

Miksa fhg Castaldo részére.

Parancs, hogy Peter Feider kapitány azon 300 sáncmunkását, akiket felvettek, Christoff Konritz beszercebányai igazgató mustrálja meg Zólyomban. Ezek egy-havi zsoldjukkal Erdélybe vonulnak. A kapitány az őrmesterek és a sáncmunkások zsoldjáról a Konritz által készített mustrajegyzékből értesülhet. Feider azt kérte, hogy az őrmesterek egy havi plusz zsoldot kapjanak, ezt engedélyezi.

fol. 182.v

1552.06.21.

Az uralkodó Castaldónak.

Megértette korábbi jelentését, amelyben Melchior Fueger erdélyi főhadszertáros kapcsán írt. Ezért most engedélyezi számára, hogy verwalter-nek alkalmazza Francisco Sandino-t, aki Bécsben éppen baumeister. Zsoldját Brandis tanácsával állapíthatja meg.

fol. 182.v

1552.06.26.

Passbrief Hans Hertmair bécsi polgár részére.

400 akó bort vámfizetés mellett Győrbe és Gutára szállítson.

fol. 183rv

1552.06.29.

Miksa fhcg. parancsa Bernhard Hamerle bécsi főhadszertárosnak.

Adjon 4 mázsa puskaport (handtror pulver) Sforza Pallavicini őrgróf olasz katonáinak.

fol. 192r.

1552.07.04.

Miksa Christof Görtschacher erdélyi hadi fizetőmesternek

Castaldónak engedélyezi, hogy minden steckenknecht-nek, akik az ezredében szolgálnak 2 rFt-ot fizessen. Engedi azt is, hogy „auf jede fendl knecht drey spill zu halten”.

fol. 197v–198r

1552.07.05.

Az uralkodó Matthias Fuchs magyarországi hadi fizetőmesternek.

A legközelebbi mustra alkalmával ismerjen el 275 rFt 55 kr-t Alexander Rümbl-nak, aki Komáromban kifizette őfelsége követségét, Reinprecht von Ebersdorfot és társát.

fol. 195rv

1552.07.05.

Az uralkodó Hans Görtschacher mustramesternek.

Mustrálja meg Horváth Péter és Gáspár, valamint Gyulaffi László 50 gyalogost és 20 lovasát a vázsonykői várban és egy havi zsoldot fizessen ki nekik.

fol. 198v

1552.07.11.

Parancs Wolf von Pucheim részére, hogy azokat az ágyúkat, amelyeket Csábrág ostrománál használtak, adja át Erasmus Teufel-nek.

fol. 202rv
1552.06.16.

Gregor Nagelitsch számára.

Engedélyezi, hogy egy vashámort adómentes kiváltsággal üzemeltessen. „Des ermelts Naglitschen eisenmaisten tails auf das Wälhisch vorfuert wirdet, unnd dem Leobnischen Eisen nicht zu nachtail khumbt, so bewilligen Wir ...nachbemelten Nagalitsch bestimmten hamer auf welgefällen zu befreien, doch dergestalltwan khunftiglich ain pergwerkh derselbe orten entstuendt, oder hinfueren dem perkwerkh Idriahuetten bergerischen oder andern pergwerkhnen solche freihait.”

fol. 203v–204r
1552.07.21.

AAuK-nak.

Áttanulmányozták azt az utasítás tervezetét, amelyet az A AuK készített. Mivel részben megváltoztatták, most visszaküldik véleményezésre. Ami Leopold Puchlerrel iller, engedélyezik neki, hogy amikor az élelmezési ellenőri hivatalát elhagyja, akkor az A AuK könyvelői hivatalánál helyezkedjen el. Amikor a pozsonyi élelembeszállítást nem tudja személyesen felügyelni, akkor őt teljes hatáskörrel Bartolomeo Schwartz helyettesítheti, ameddig ez szükséges számára 8 rFt engedélyez és egy Tagwerker-t, aki minden gabonát és lisztet kezel. Ő 4 Ft-ot kap havonként. Az élelembeszállítás miatt mindig figyelemmel kell lennie a pozsonyi hajókra/révre (schiffungen). Erre ő a költségeket a pozsonyi harmincadtól kaphatja meg. Leopold Puchler számára havi 15 rFt a zsold, ehhez járul még, hogy addig az ideig, ameddig táborban van, egy kocsit is használhat, amelyre 15 rFt-ot kap. Ennek a bestallungjában is szerepelnie kell. Ami a latin és német általános parancsot iller, amelyet az útjai során használhat, annak mindig rendelkezésre kell állnia. 100 rFt furlehen-t is engednek számára. Ami az élelmezési fizetőmester tisztét iller, mivel a Kamara számára sem utasítást, sem fizetést nem adott, ezért készítsék el az utasítást, amelyben tudni fogja feladatait.

Erről jelenteniük kell még az uralkodónak. Különösen az a fontos, hogy az élelmezési fizetőmester milyen alárendeltségi viszonyban legyen: közvetlenül a császárnak vagy a főélelmezési biztosoknak [Thurzó Ferenc és Sbardellati Ágoston – ld. lentebb] legyen alárendelve. Az UK véleménye az, hogy az utasítást leginkább a fő(élelmesteri) utasítás alapján kell elkészíteni, a főélelmester gyakran úton van a különféle helyek között, ezért nem tudnak egymás mellett dolgozni.

fol. 204v–205r

1552.07.19.

Az uralkodó a váci püspöknek [Sbardellati Ágoston]

Arról a tíz Peckhn-ről, akiket felfogadhat. Egy havi fizetést már megkaptak, az első kettő 5, a többiek havi 4 forintot kapnak.

fol. 205r–206v

1552.07.20.

UK az AAuK-nak.

Megkapták június 9-én kelt levelüket, mellyel az uralkodó parancsára válaszoltak, valamint Christoff Teufel kőszegi kapitány levelét, melyet Kőszeg hadfelszerelése ügyében írt, miszerint hiány van lövegekből, munícióból és más dolgokból. Ugyancsak levelet kaptak a kőszegi bírótól és tanácstól, de a kiküldött biztosok jelentését is kézhez vették. Ennek alapján a következőket parancsolja: 30 haggen puchsen-t, 10 mázsa puskaport, és hat mázsa ólmot adjanak részére. Erről értesítsék Teufel-t, aki ezeket a bécsi hadszertárban veheti át. Ami a két falkonetet és a szükséges golyókat illeti, mivel nem tudják a szükséges golyók méretét, azt tudják meg Teufel-től, aztán majd itt azokat elkészítik (zurissen). Ezt követően készítik el a két falkonetet (zurissen) is. Ami a polgárok panaszát illeti: írja meg az AAuK nekik, hogy a jövőben is a legkegyesebben meg fogják őket hallgatni. Ugyanakkor most nem lehetséges, hogy Teufel helyet más kapitányt nevezzenek ki. Ami Teufel-nek Kőszeg város elleni panaszát illeti, miszerint a kőszegiek olyan építkezéseket folytatnak Teufel tudta nélkül a városban, amelyek alkalmatlanok és haszontalanok, azt rendelik el, hogy az AAuK az uralkodó és az UK nevében egy olyan Willbrief-et küldjön a városnak, amelyben az épületek szabályozásának rendjét határozzák meg. Erről Teufel-t is értesíteniük kell.

fol. 206v

1552.07.20.

UK Christoff von Knullenberg stájer vizedom-nak.

Adjon 60 Ft-ot Niklas von Thurn gradiskai kapitánynak „auf gehaimen sachen”.

fol. 208v–209r

1552.07.25.

UK Alexander Rümbl-nek.

Megegyezték Baththyányi Ferencsel, hogy az 3–4 napon belül Győrbe szállít 100 hordó bort. Ahogy azt átveszik, azonnal szállítsák hajóval Komáromba. Ott át kell adni Sbardellati Ágoston („August von Schwaradelat”) főlelmezési biztosnak

(obristen profandt commisar), akinek a Lévánál állomásozó hadseregnek kell azt továbbbítania. Ott a váci püspöknek [Sbradellati] kell azt kifizetnie, de ha ezt nem teszi, akkor a róla kapott elismervényt elszámolásában jóvá fogják írni. Batthyáynak a leadottakért adjon cserébe 100 jó hordót.

fol. 211v
1552.07.27.

Miksa fhcg. Hans Schnabl-nak.

Parancs, hogy fizesse ki azt a 200 hagn-t, amit neki Max Leisser adott minden felszerelésükkel, darabját „drithalber” tallér értékben, Wilhelm Gera hadi fizetőmesternek.

fol. 212rv
1552.07.28

UK Christoff Resch stájer vizedomnak („vizedumb in Steyr”).

Fizessen 800 rFt-ot Sigmund Schrot-nak, akinek azt Francisco Salamancának kell továbbbítania olasz csapatok toborzására. A kifizetés a stájer „urbarsteuer” terhére történjen.

fol. 212v–213r
1552.09.29.

Az uralkodó az AAUK-nak.

A laibachi vámra kell terhelni azt a 617 Ft 30 kr, amit Georg Seirl gradiskai és friauli „dienstleut”-oknak kölcsönzött.

fol. 213v–214r
1552.07.30.

Uralkodó a friauli biztosoknak.

Dominik Capelletti „in der Besatzung new Muran (sic!)” magasabb zsoldot kér. A kérvényt elküldi a friauli biztosoknak, hogy véleményezzék.

fol. 221r
1552.08.01.

Passbrief Jakob Veitler komáromi polgár részére, hogy 300 akó bort minden vámtól mentesen Neuhaus in Hungern szállítson.

fol. 221v–222r

1552.08.04.

Az uralkodó Hans Scharberger selmecebányai kamaragrófnak.

Abból a 10 ezer forintból, amit neki korábban Wolf Kremer tanácsos adott át, fizessen Georg Widmer-nek nyugta ellenében.

fol. 222r

1552.08.04.

Parancs Bernard Hamerle bécsi hadszertárosnak, hogy milyen fegyvereket, szerzőmokat és nyersanyagokat kell Szolnokra adnia. Hasonlóképpen Tata, Komárom, Győr és Szigetvár váraiba adandó fegyverekről. A várankénti pontos felsorolás a fol 222r–224v-n.

fol. 225v

1552.08.06.

Passbrief Izsák János komáromi polgárnak.

400 akó bort szállíthat Szolnokra és a környező helyekre minden vám megfizetése mellett.

fol. 226v

1552.08.08

Passbrief Christoff Mathinger bécsi polgárnak.

9 dreiling és tíz akó bort szállíthat Gutára minden vám megfizetése mellett.

fol. 227rv

1552.08.09.

Az uralkodó az AAuK-nak.

Augusztus 4-i levelükre válaszul: Bertalan Schwartz bestallungjának kiállítása ügyében, megkapták azt a kivonatot is, amelyben a számára adandó élelem ügyében írt, csakúgy mint Christof Linckh „profantkriegszalmeister” hivatalának fizetése kapcsán írtakat.

Link számára havi 70 rFt-ot engedélyeznek kocsi tartásra. Link utasításában ennek szerepelnie kell. Fizetése pedig 100 rFt legyen.

fol. 228r

1552.08.09.

Az uralkodó Matthias Fuchs magyarországi hadi fizetőmesternek.

Mivel Tót Pétert és nejét az uralkodó a törökhöz küldte, és miután őket a törökök elfogták, ezért Fuchsnak havonta három Ft-ot kell adnia Tót Péter anyjának, amely összegből az fiát élelmezni fogja.

fol. 229r

Passau, 1552.08.10.

Passbrief Hans Ostervald részére, hogy 3 „Vass kriegsrüstung”-ot szállítson minden vám nélkül az Erdélyben állomásozó katonák részére.

fol. 229rv

1552.08.13.

Miksa Bernard Hamerle bécsi hadszertárosnak.

Mindenféle „fuerwerk”-et [részletezve] a legsürgősebben Szolnok részére kell kiállítani, és Hans Resch pozsonyi hadszertárosnak át kell adni.

fol. 229v–230r

1552.08.13.

Az uralkodó Hans Resch pozsonyi hadszertárosnak.

500 hacken-t, 500 spiess-t, 100 hellenparten-t, 144 sturmhauben-t, 100 rapier-t, (amelyből 50 kétélű), 6 thonen guet khurnt pulver-t, 3000 gemacht schlag-t, 1 thunen pech-t küldenek számára Pozsonyba. Amikor Melchior Hobberg ezeket tőle igényelni fogja, adja át részére.

fol. 230rv

1552.08.14.

Az uralkodó Hans Weispriach, Melchior von Hobberg és Adam Gall ideiglenesen kirendelt nagyszombati biztosoknak.

Amikor a Max Leisser által küldött hadfelszerelés megérkezik a bányavidékre, akkor azt Trencsénbe kell szállítani, ahol további intézkedésig tartani kell, majd Nagyszombatba kell szállítani. Leisser részére minden segítséget, valamint 300 Ft-ot kötelesek megadni.

fol. 230r

1552.08.18.

Az uralkodó Alexander Rümblnek.

Horváth János, aki egy fogságba esett püchsenmaister volt, özvegyének 30 rFt-ot kell megtéríteni.

fol. 231r

1552.08.19.

Az uralkodó Konrad Waal von Aurach mustramester részére.

Mathias Shulteis komáromi bognárt 6 rFt-al kell a mustrajegyzékbe bevezetni.

fol. 231v

1552.08.20.

Passbrief „auf zwai fless mit laden”, Bécsből Magyaróvárra és onnan hajóval minden más hadifelszereléssel együtt Komáromba. Minden vámtól mentes.

fol. 232v–235v

1552.08.21.

Utasítás Leopold Püchler főélelmezési ellenőr („Gegenschreiber Amt des Profandtmaisteramts”) részére.

Thurzó Ferenc (nyitrai püspök, a Magyar Kamara elnöke), élelmezési főbiztos („obristen profandt comissar”) mellé nevezik ki. („Zu dem fürgenommen gewaltigen und harrigen horzug, wider der Turggen und unsern profandt zalmeister derselben commissariat handlung zugeordnet.”) Jelen utasítása mellé megkapja a főélelmezési biztos, illetve az élelmezési fizetőmester utasítását is másolatban.

fol. 235v

1552.08.22.

Az uralkodó Anton Sixt komáromi kapitány részére.

Felvehet egy püchsenmaister-t, olyan zsolddal, mint a többinek van.

fol. 123v–124r

1552.08.26.

Christoff Konritz [besztercebányai igazgató] és Heinrich Wolf részére.

Fizessék ki az Egerben állomásozó, Bornemissza Gergely parancsnoksága alatt szolgáló 300 magyar gyalogos augusztus 28-ig, és Bódi Márton alatt szolgáló 100 magyar gyalogos július 1-ig terjedő teljes zsoldját. Az előbbieik részére még 875 Ft, az utóbbiaknak pedig további 335 Ft havi zsoldot is fizessenek. Küld egy mustrajegyzéket. Az összeget a tiroli pénzből biztosítsák és küldjék Egerbe.

„Daneben auch verordnung thuet, dieselben zuverzumustern, ob sy vermug der musterregister samentlichen vorhanden seien oder nicht, woferr auch gemelter Bornemissa Gergel nunmer geen Zolnok von dannen verruckt wäre. Ime solche bezahlung wie irrung hinein zum ehisten verordnet.”

fol. 238r–243r

1552.08.26.

Hivatali utasítás Thurzó Ferenc főélelmezési biztos részére. „Instruction was der erwidrig unser lieber andechtiger Francisk Turso von Betlensdorf [...] alls unser obrister profandt commissari in Hungern zu furgenumen, gewaltigen und harrigen heerzug wider die Turggen und seine anhenger in derselben seiner ambtshandlung sambt seinem verwalter gegensreiber unnd andern zugeordneten personenhandlen und verrichten solle.”

fol. 243r–244r

1552.08.21.

Hivatali utasítás Christoph Link élelmezési fizetőmester részére.

„Instruction was unser getreuer Cristof Linckh alls unnsere profandtzallmeister zu dem furgenumen heerzug wieder den Turggen in derselben seiner ambtshandlung sambt dem zugeordneten Gegenschreiber handlen solle.”

fol. 246v

1552.08.30.

Passbrief Bazini Barbara (Barbara gravin von Pösing) részére.

150 akó bort hozhat Szentgyörgyből Bécsbe vámfizetés nélkül.

fol. 247r–250r

1552.08.10.

Bestallbrief a szász választófejedelem részére. 4 hónapi szolgálatra, 30 zászlóalj gyalogos (fendl Knecht) és 3 vagy 4 ezer nehézlovas (gerüsster Pferdt) felvételére.

fol. 250r–254v

Artikelbrief a szász választófejedelem katonái számára.

fol. 254v–258v

S.d.

Artikelbrief a mezei seregek részére.

(„Artikelbrief wasmassen di RKM derselben kriegsvolkh zuver schworen lassen”).

Ez egy minta a mezei seregek részére, amelyre valószínűleg a későbbiekben a császári katonák felesküdték.

fol. 258v–259r

1552.10.01.

Bestallung Hans Ungnad obrist zu Teutsch Khriegsvolkh in Hungern részére.
Sem a magyarok felett, sem a szász választófejedelem csapatai felett nem rendelkezhet.

fol. 261rv.

1552.09.01.

Wolf Kremer tanácsos részére évi 150 rFt kegydíj és tanácsosi fizetés a bécsi sóhivatalból.

fol. 262.

1552.09.01.

Passbrief Wolf Widwischer brassói (Kronstadt) polgár részére.
Nürnbergben feuerpuchsen-t, sturmhauben-t, és más fegyvereket vásárolhat és azt Erdélybe minden vámfizetés nélkül elszállíthatja.

fol. 263r

1552.09.01.

Az uralkodó Ernreich Königsberg részére.
Miután Desseffy Ferenc nemrég a harcban elesett, testvére, Desseffy János kérésére, a helyére vegye fel Georg Gilethi-t 12 lovasával, de asztalpénz nélkül.

fol. 263v–264v

1552.09.02.

Az uralkodó Anton Sixt komáromi kapitány részére.
Vegye fel Diego de Victorist 8 rFt zsolddal Komáromba Alonso de Portiglio helyére.

fol. 264r

1552.09.02.

Az uralkodó Max Leisser részére.
Adjon Thurzó Ferencnek 3 mázsa „kirm pulver”-t és 4 mázsa „zeug pulver”-t, valamint 4 mázsa ólmot.

fol. 264v

1552.09.02.

Az uralkodó Max Leisser részére.

Adjon Kassa városának 50 mázsa „zeugpulver”-t és ólmot, részben a magyarországi készletből, részben pedig a Trencsénbe szállított mennyiségből.

fol. 264v–265r

1552.09.03.

Ulrich Seier tiroli fizetőmester részére.

A Nagyszombaton álmásozó könnyűlovas katonáknak küldje el minden pénzét, ahol majd Konrad Waal kifizeti őket.

fol. 265r

1552.09.03.

Az uralkodó Hans Reifnizer Schiffmaisterambts verwalter részére.

Készítsen egy jó dereglyét („gute Platte”) és azt a legsürgősebben küldje Pozsonyba, ahol a révhez van rá szükség („zu notdurfft und befurderung des urfars”).

fol. 265rv.

1552.09.03.

A soproni harmicados részére.

Stefan Rotitz papnak / lelkésznek (priester), aki 4 ökör után nem fizetett vámot, és amelyeket lefoglaltak, külön kegyből adja vissza, vagy adjon érte kárpótlást.

fol. 266v–267r

1552.09.06.

Az uralkodó a nyitrai püspöknek (Thurzó Ferenc).

Miután a szolnoki élésmester Wolf Heiman 600 marhát onnan elküldött. Pásztorra azokat a Vág mellé hajtotta, megparancsolják neki, hogy még két embert alkalmazzon mellé, akik majd a marhák gondját viselik. Tegyen meg mindent a marhák jó tartásáért, hogy majd a későbbi szükségletekre lehessen azokat használni.

Anton Seli azt mondta, hogy azokat a marhákat csak nagy veszély közepette tudta kihozni, ezért a püspök mérlegelje a dolgot és jutalmazza meg őt tettéért.

fol. 267v

1552.09.05.

Az uralkodó Ulrich Seier tiroli fizetőmester r

Adjon Matthias Fuchs magyar hadi fizetőmesternek 500 Ft-ot, hogy az Carl von Czierotinnak erdélyi szolgálatait kifizesse.

fol. 270v–272r

1552.09.10.

Bestellbrief Georg Thanhaus-nak 160 lovas kiállítására.

fol. 272v–273r

1552.09.10.

Az uralkodó a vend mustramesternek, hogy a zágrábi püspöknek, a meglévő 60 lovasához még negyvenet engedélyezett. Vegye fel őket a mustrába.

fol. 273r

1552.09.12.

Hans Reifnitzer schifmasterambts verwalter részére.

Miután Thomas Prandorffer komáromi udvarbíró a tizedgabonát összegyűjtötte és kicsépelte, és mivel azt Pozsonyba kell szállítani, ezért szüksége van még két hájóra. Teremtse ezeket elő.

fol. 273rv

1552.09.11.

Sigmund Khevenhuller krajnai vizedom részére.

Sűrgeti annak az ólomnak a szállítását, amelyet még áprilisban parancsolt meg, hogy szállítsa le Lucas Zäckl-nek

fol. 276r

1552.09.14

Matthias Fuchs magyarországi hadi fizetőmester részére.

Javítsa Sebastian Haufstingl győri puchsenmaister havi 10 Ft-os zsoldját 4 Ft-al, mivel az inntől fogva a hadszertárosi feladatokat is ellátja.

fol. 277r

1552.09.15.

Mivel a vend vidéken a hadinép már 3 hónapja [fizetetlenül] szolgál, ezért minél több pénzt adjanak az odaérkező Hieronim Kirchpuchernek, aki majd a fizetést intézi.

fol. 278v–279r

1552.09.16.

Anton Sixt részére.

Amint megüresedik egy hely komáromi kapitánysága alatt, vegye fel Francisco de Ruscenibust.

fol. 280rv.

1552.09.19.

Max Leisser veldzeugmeister részére.

Hans Schnabl kapitány részére szállítson 200 halbhaggen-t Pozsonyba.

fol. 280r–281r

1552.09.19.

Bestallung Hans Schnabl részére. 4 zászlóalj német gyalogos (knecht) felvételére.

fol. 281v–282r

1552.09.19.

Hans Schnabl r. Kriegsstaat

fol. 282v

1552.09.19.

Bestallung Hans Otmair von Schonau részére. 5? zászlóalj német gyalogos (knecht) felvételére

fol. 282v–283v

1552.09.19.

Bestallung Hans Otmair von Schonau részére.

fol. 283v

S.d.

Bestallung Sigmund von Landberg részére.

fol. 284rv.

1552.09.19.

Bestallung Podmanitzky Rafael részére lovas és gyalogos kapitányságra.

Részére 150 rFt zsold, 50 teljes fegyverzetű lovasnak egyenként 10 rFt. Annak az ezer gyalogosnak, akik őfelsége zsoldján a jövőben a bányavidéken tartani fog, gyalogosonként 3 rFt, a tizedeseknek erre még 3 rFt járul. A többi tisztnek stb., pedig a szokásos zsoldot köteles fizetni. Annak a 3 vagy 4 száz könnyű lovasnak, akiket majd tartani fog, havi 4 rFt fizetség jár, a többi tisztnek pedig a szokásos zsoldot köteles fizetni.

fol. 284v

1552.09.20.

Wolf Aigner bécsi élés raktárnok (profantkastner) küldjön 150 mut zabot Pozsonyba.

fol. 285r

1552.09.20.

Hans Schelharten bécsi polgár r. passbrief, 8 dreiling bornak a haditáborba szállítására, minden vám nélkül.

fol. 285r

1552.09.20.

Georg Schauer részére passbrief, mindenféle élelemnek Stockerauból a haditáborba szállítására, minden vám nélkül.

fol. 285v–286r

1552.09.21.

Georg Nadorfer ambtman im vordern Perg részére.

Annyit doppelhaggen-t, amennyit csak öntetni tud, de legalább 60 darabot szállítson Lukas Zäckl [Szőkely Lukács] részére.

fol. 286v–287v

1552.09.22.

Bestallung Emerich Khunigsberg részére (Veldmarschals in Hungern).

300 rFt fizetés a részére, 10 nehézlovas havi zsoldja fejenként 12 rFt, 4 trabant 8 rFt zsolddal, a bestallung kiállításának napjától számítva.

fol. 289r

1552.09.22.

Thurzó Ferenc nyitrai püspöknek [élelmezési főbiztos].

Amikor a katonák élelmezése miatt utaznia kell, 50 könnyűlovast alkalmazhat. 200 Ft-ot kap „auf leibsbesoldung”, amíg a táborban tartózkodik. Mivel parancsunkra a profantverwalter jelenleg Erdélyben van, ezért a jelenlegi személyzettel kell megoldania az élelmezést.

fol. 292r

1552.09.24.

Passbrief Ferdinand Wosner-nek, hogy három hajón (züllen) mindenféle élelmet a haditáborba szállítson mindenféle vám nélkül.

fol. 292v–293r

1552.09.27.

Hans Reifnitzer részére.

A bécsi sóhivatalból szállítson Pozsonyba sót.

fol. 293r

1552.09.27.

Thurzó Ferenc, Christoph Link és Leopold Puchler részére.

A legsürgősebben vegyék fel és osszák szét azt a bort, amely jelenleg Pozsonyban van, és amelyet Prágából hoztak és még nincs kifizetve. Azonnal adják el azt a bort és a pénzt adják át Alexander Rümbl komáromi és tatai élésmesternek.

fol. 293v–294r

1552.09.29.

Thurzó Ferenc, Christoph Link és Leopold Puchler részére.

Értesíti őket, hogy Christoph Vesenpeck-et [Wesenpach] alsó–ausztriai élésmesternek, Lamprecht Jentschitzet pedig az ő ellenőrének nevezte ki. Mellékeli ezek utasítását, amelyből Thurzó Ferenc megértheti azt, hogy amennyiben az alsó–ausztriai élésmester gabonát vásárol és azt Pozsonyba szállítja, akkor arról a mellékelt utasítás szerint kell nyugtát adnia és kifizetnie jó német pénzzel, hogy az további bevásárlásokat tudjon eszközölni „Ine den profantmaister darumben quittiren, auch alwegen dieselb profant mit guetter teutschr munz hieher geen Wien, es sei nun durchwechsl oder in ander weg zu sein des profantmaister handen zuerlegenund zubezallenverordnest...”

fol. 294r

1552.09.30

Matthias Fuchs magyarországi hadi fizetőmester részére.

Christoph Schalln tatai wachtmeister részére a mai naptól havi 8 rFt zsold jár.

fol. 300v–301r

1552.10.01.

Joanscho Botta magyar katona részére szolgálataira és korára tekintettel, évente a mai naptól évi 80 rFt jár, amit a vizedomant in Österreich fizet.

fol. 304r–305r

1552.10.05.

Bestallung Johan von Münsterberg részére 400 lovas felfogadására.

fol. 305v

1552.10.05.

Henrich von Khunigsberg részére.

Tarnóczy András kérvényezte, hogy a Győrben megüresedett két kapitányi posztra két fiát vegyék fel. Erről a supplikációt mellékeli. Emlékezteti, hogy TA és már elhunyt testvére mindig hűen szolgálta az uralkodót. Amennyiben ezek a helyek már betöltettek, akkor megparancsolja, hogy a legközelebbi üresedéskor a két Tarnóczy gyereket alkalmazták.

fol. 307v–308r

1552.10.06.

Provisio és kegydíj Georg Serl laibachi vámoss részére.

fol. 308v

1552.10.07

Anton Binger bécsi építési írnoknak a Pozsonyban, a gabona szállításához szükséges hajók elkészítéséhez, léceket és lécszegeket (laden-t és latten negl-eket) kell átadnia Bartolomeo Schwartz pozsonyi élésmesternek.

fol. 309r–309v

1552.10.07.

Christoph Resch vizedomamt zu Steir-nek.

Adjon Hans Ungnadnak 600 rFt-t a landshaubtmanschaft-i szolgálataiért.

fol. 311v

1552.10.08.

Passbrief Hans Eibitz részére, hogy mindenféle ételmet szállítson a magyarországi hadinép számára, vámmentesen.

fol. 315v–316r

1552.10.11.

Utasítás Veit Puecher győri építési írnok részére.

Napi kimutatásokat kell készítenie minden, Győrbe érkező dologról, azt is rögzítve, hogy azok honnan érkeztek, milyen súlyuk van stb. Minden szerszámmra is ügyelnie kell. Minden egyéb dologban lelkiismeretesen járjon el, az Udvari Kamarának írásban kell jeleznie, ha valami problémája adódik, mindezért számára „zwolf phundt pfening” zsold jár.

fol. 319r

1552.10.13.

Passbrief Hans Schärddinger és Leonard Spielberger részére, hogy bort és kenyeret szállítsanak a magyarországi haditáborba.

fol. 321v–322r

1552.10.14.

Utasítás Paul Schobinger részére, hogy Veit Pucher (Puecher) győri építési írnok a baugeld-ből két hónap zsoldot (24rFt) felvegyen.

fol. 322r

1552.10.15.

Peter Hofkircher részére.

Mivel a bécsi és a bécsújhelyi hadszertárban hiány van nagy és kis prozn-ből, sperketten-ből, „len”-ből „stoff und straff scheiben”-ből, valamint vasból, küldje ezeket, valamint 50 mázsa vasat „zu beschalgung etlicher gegossnen v[a]lkhonethen” és még 50 mázsa vasat golyók készítésére.

fol. 326v

1552.10.18.

Matthias Fuchs magyarországi hadi fizetőmester részére.

Juantscho Botta, miután október 1-jén felvette 80 rFt provision-ját, ezidáig a vele szembeni adóságot fizesse ki, de ezentúl ne fizessen neki Komáromban.

fol. 331r

Ebersdorf, 1552.10.21.

Passbrief Laurentz Schol és Valt Pescht részére, hogy 800 akó bort vámfizetés nélkül Magyarországra szállítsanak.

fol. 331v

Ebersdorf, 1552.10.24.

Passbrief Peter Ratmund korneuburgi polgár részére, hogy hajón élelmet szállítson a magyarországi haditáborba vámfizetés nélkül.

fol. 331v

Ebersdorf, 1552.10.25.

Magnus Seitz [udvari pénztáros] részére.

Utasítja, hogy Jakob Feigele részére 500 tallért, Hans Tirol részére pedig 200 tallért fizessen. Ugyanazon Feigelének, valamint Ludwig Neufarer-nek „notdurftige zerung auf fur und andere nottdurft, von Wien biss in Neusoll dargebest”.

fol. 331v–332r

Ebersdorf, 1552.10.25.

Magnus Scheitz udvari fizetőmester részére, hogy Andreas Brandis számára adjon ezer rFt-ot, Szt. Márton napjáig.

fol. 332v

Ebersdorf, 1552.10.25

Jakob Feigele részére.

„J. F. von Sankt Gallen undertenigist angepoten ain neue khunst in schmelzung der silber und khupfer ärzt daraus grosser nutz zuesteen und ervolgen solle, an und in das werch zurichten, und deshalben numeer (sic!) in unsern hungerischen perkhstetten ain prob gethan, und wir dann aus denen berichten so uns vermelter prob halben zuekhumen sein, sovill verstanden, wo solches schmelzen in ain gros werch gericht, das und als obgemelt, ain ansehlicher nutz davon entsteen mochte, das wir darauf gedachte Feigele” részére 1000 tallér kegydíjat állapított meg, amelyből a korábban kifizetett 500-at le kell számítani. A fennmaradó részt 4-5 hónap alatt kell neki kifizetni. Ezt követően élete végéig évente 500 tallért, halála után pedig fiának, ill. lányának 200–200 tallért évente, azok élete végéig az udvari pénztárból (hofzählambt).

„Dagegen aber solle gemelter Feigele phlichtig unnd verpunden sein, bei obgeschriebene arbeit sein getraues und vleissig aufsehen, jeder zeit zu haben und solche kunst niemandts andern, ausser unserns sondern vorwissen und bewilligung zu lernen noch zu underweisen, und für sich selbst noch jemand anderen zunutz fürnemen und geprauchten. Inmassen er unns dann zuthun angelobt hat, gnediglich angeverde, mit urkundt dits brief, geben Ebersdorf, am XXV Oktoberis Anno LII.”

fol. 332v–333r

Ebersdorf, 1552.10.27.

Magnus Scheitz udvari fizetőmester részére.

Abból a 10 ezer rFt-ból amit Wolf Paler és Konrad Herbst augsburgi vállalkozók Bécsben lévő faktoraitól vettek fel kölcsön, sürgősen küldjön 3 ezret Kristoff Konritz [besztercebányai igazgató] részére.

fol. 334v

Ebersdorf, 1552.10.29.

Passbrief Georg von Lizing herceg részére, hogy 9 kocsi nehéz magyar bort saját háza szükségletére Sziléziába szállíthasson minden vámfizetéstől mentesen.

fol. 335v

Ebersdorf, 1552.10.30.

Parancs Hermes Schallautzer részére, hogy a részletezett fegyver és egyéb felszereléseket a bécsi hadszertárból vegye fel és szállítsa Győrbe.

fol. 343rv.

Ebersdorf, 1552.10.03. (Tollhiba, helyesen: 1552.11.03. Ld. GBÖ 69. fol. 197rv.)

Hans Ungdad és Max Leisser r.

Megkapta Ungdad és Leisser levelét, amiben intézkedést kértek azokról a hadiszerekről, amelyek sorsa a hadjárat után kérdéssé vált. Ezeket részben Győrben kell hagyni, de mivel Komáromban puskaporból hiány van, oda is kell szállítani. A Győrben tartott hadszereket azonban két-három nappal a Salsich (?) hadinép kivonulása után Bécsbe kell szállítani.

fol. 343v–344r

1552.11.03.

Az uralkodó Christoph Wesenpach (Wsenpeckh) alsó–ausztriai főélészmester (obristen profantmaister in Österreich) részére,

Wolf Aignernek 700 rFt-ot kell adni a magyarországi hadak részére vásárolni kívánt 300 mut zab és egyéb gabona költségeire.

fol. 344v–345r

Ebersdorf, 1552.11.05.

Peter Hofkircher zu Wertzueschlag részére. 100 mázsa vasat adjon a bécsi hadszertárnak. „Zu beschlagung der schefwagen und anders zeugs sachen neben der dir hiever bevelchnen khugel arbeit aufs ehist so muglichen ...”

fol. 345v–346r

Ebersdorf, 1552.11.06.

Max Leissernek küldjenek Győrből Pozsonyon kerszetül 100 mázsa puskaport Egerbe.

fol. 346rv.

Ebersdorf, 1552.11.06.

Parancs Thurzó Ferenc részére.

Azt a régi bort, amit a Magyarországon állomásozó katonáknak vásárolt és megmaradt, valamint az esztergomi érseki tizedből kapott új borok egy részével együtt szállítsa Komáromba és Alex Rümblnek adja át. A hajómesteri hivatal (schiffmaisteramt) az élelmezési fizetőhivaltól (profant zahlmeister) kapta a pénzt mindeddig, „hast auch an solchen wel und recht getan, das du von wegenmachung ainer anzal melb weeg fürnehmen, desgleichen auf des kunfftig sambt deinen zugeordneten profantpersonen, den granerischen traidt zehend beschicken, das du uns auch was umb paare bezahlung erkauf worden und noch in vorrat verhanden ist, berichten wildt, das lassen Wir auch gefallen und ist es unser bevelch, das du solchen allen, wie gemelt, mit ehisten nachkumestund uns volgundts darinnen deinen bericht anzeigest”.

fol. 347rv

Ebersdorf, 1552.11.06.

Parancs Alex Rümbl részére.

Turzó Ferenc azt a régi bort amit, Magyarországon vásárolt és nem osztott szét a (mezei) hadaknak, valamint az esztergomi érseki tizedből kapott új borokat Komáromba kell küldenie és Rümbl részére átadnia, amikor pedig arra szükség lesz, értékesíteni kell. Vegyen 50 mázsa zsirt (achmalz) Komáromba készletnek. Megparancsolták Matthias Fuchs magyarországi hadi fizetőmesternek, hogy számítsa bele zsoldjába azt a 191 rFt 19 kr-t, amit az egykori tatai kapitány, Hans Primernek adott át. Egyébként megparancsolják neki, hogy menjen Bécsbe és mindenben vegye figyelembe azokat az utasításokat, amelyeket neki az UK és tanácsosai adnak Győr és Pápa élelemellátása tekintetében.

fol. 348r–349v

Ebersdorf, 1552.11.10.

Lévlé az augsburgi birodalmi gyűlésre kiküldött követeknek.

A követeket minél nagyobb munkára serkenti, mivel a magyarországi hadinép öriási összegbe kerül.

fol. 351v

Ebersdorf, 1552.11.10.

Thomas Prandorfer komáromi udvarbíró és Alexander Rümbl élésmester részére.

Megparancsolták Anton Six komáromi kapitány részére, hogy tűzfát tőlük vételezhet. Gondoskodjanak erről.

fol. 353r

Ebersdorf, 1552.11.14.

Anton Six komáromi kapitánynak Johan de Lampis-t 8 Ft-al veheti fel a jegyzékébe.

fol. 356r

Ebersdorf, 1552.11.15.

Passbrief Hans Ungnad részére, hogy a Magyarországon vásárolt 158 juhát házi szükségleteire Stájerországba minden vám megfizetése nélkül vihesse.

fol. 357v

Ebersdorf, 1552.11.26.

Parancs Max Bernard Hamerlé-nek, hogy a bécsi hadszertárból adjon ezer doppelhacken-t és annyi ólmot, amennyit csak tud Tatára, valamint 1000 golyót ezt követően. Mindezt a legsürgősebben.

fol. 358r

Leoben, 1552.11.27.

Passbrief Bernhard Stülzitzki részére, aki három szekér nehéz magyar bort vihet vámmentesen Sziléziába.

fol. 358v–359r

Leoben, 1552.11.29.

Walter Häring ambtman in dem Perg.

„Zu fassung und beschlagung unsers Geschutz und anderer unvermeidlicher artolorei” szükségletek számára küldjön 300 mázsa vasat a prágai hadszertárba.

fol. 370.

Prága, 1552.12.14.

Magnus Seitz magyarországi hadi fizetőmester részére

Adjon 200 rFt-ot Veit Püchner (Puecher/Puechner) győri építkezési írnoknak az ottani építkezésekre.

fol. 364v–365r

Graz, 1552.12.08.

Magnus Scheitz udvari fizetőmester részére.

Megkapta a Matthias Fuchs-szal közösen írt levelüket és azt a kimutatást, ami Pallavicini 3800 rFt-os adóságával kapcsolatban készült. Rendelkezik a kifizetésről.

fol. 366v–367v

1552.12.11.

Új bestallung Georg von Lanhausen részére, 160 lovas felvételére.

fol. 370.

Graz, 1552.12.14.

Bernard Hamerle bécsi hadszertáros részére.

Adjon a bécsi hadszertárból Komáromba a mellékelt jegyzék szerinti hadfelszereléseket.

fol. 372r

Graz, 1552.12.20.

Caspar von Herberstein és Matthias Fuchs részére.

A Johann von Seeger részére adandó 300 dukát értékű aranylánccról.

fol. 376.r

Graz, 1552.12.26.

A magyarországi hadi fizetőmesternek [Matthias Fuchs].

Mustrálja meg Balassa János 50 zólyomi lovasát, tegyen jelentést a mustráról, amely alapján majd a kifizetik őket.

fol. 376v

Graz, 1552.12.27.

A magyarországi hadi fizetőmesternek [Matthias Fuchs].

Vegye fel Francisco de Hannisco-t és Jacob del Baile-t a komáromi zászlóaljba.

fol. 378v–379r

Graz, 1552.12.30.

AAK-nak.

Átküld 3 reverzális tervezet, amit Balassa János számára akarnak kiadni, hogy az hogyan kezelje a zólyomi ispánságot és várkapitányságot. Ezt az iratot, más ira-

tok segítségével, amelyek „neben anderen dergleichen urkunden und schrifften, in unserm schatz gewelb aufheben” vizsgálják át minden pontját és véleményezzék.

fol. 379v

Graz, 1552.12.30.

Passbrief Hans von Weisprach részére, hogy 100 magyar marhát minden vám nélkül Ausztriába szállítson.

fol. 279v

Graz, 1552.12.31.

Konrad Waal mustrarmester és Matthias Fuchs magyarországi hadi fizetőmester részére.

Mustrálják meg Georg von Tanhausen katonáit, és adjanak nekik másfél havi zsoldot.

Gedenkbücher Österreich Band 69.³ (1552–1554.)

fol. 3.r

Prága, 1552.01.10.

Az uralkodó. Magnus Scheitz udvari fizetőmesternek.

Ebersdorf marsal számára engedélyezi, hogy Bácsmegyei Jánost 50 hajdúval vagy magyar gyalogossal alkalmazza.

fol. 6v–7r.

Prága, 1552.01.19.

Az uralkodó Magnus Scheitz udvari fizetőmester részére.

Engedélyezett egy kevés lovast Pápára a mostani mustrától kezdve, valamint Reinprecht von Ebersdorf és Erreich von Khunigsberg részére több „fürlehen”-t.

3 fol. 1–587r. A kötet elején regiszter. A kötet lapjai jó állapotban vannak, de a kötés szétesve. A szöveg az egész kötetben jól olvasható. Szinte ugyanazon hungarika-bejegyzések találhatóak a kötetben az 1552. évből, amelyek a GBÖ 68. Bd.-ban szerepelnek, ezért az ebben a részben előforduló hungarika bejegyzéseknek a 68. kötetben található megfelelőire a Függelékben utalok. (Ez alól kivételt képeznek az áruszállításra kiadott passbrief-ek 1552. szeptember 20-ig, illetve a hadi élelemszállításra kiadott utasítások nagy része.) Az 1554-es év vége felé egyre kevesebb bejegyzés, sőt néha az időrend is felborul.

fol. 24v–25r.

1552.02.17.

Matthias Fuchs magyarországi hadi fizetőmester részére.

Emelje Bernhard mester szolnoki építőmester zsoldját, aki már egy jó ideje Felix mester helyett van ott, 4 koronával, 12 kr-a.

fol. 26rv

1552.02.23.

Uralkodó kötelezvénye Burkhardt Strauss részére, aki 1200 rFt-ot adott a magyarországi hadak fizetésére.

fol. 87r.

1552.05.28.

Georg Pögl bárónak.

Varasdra havi 10 rFt zsolddal felvette Hans Spieshamert.

fol. 158r.

1552.05.30.

fol. 94v–95r

1552.06.03.

Miksa fhcg. Ernreich von Khunigspereg részére.

Vegye fel Hans Tätzger-t, aki hadi és egyéb szolgálataiban már bizonyította hűségét, 12 lovassal.

fol. 98rv

1552.06.17.

Az uralkodó Ernreich Khunigspereg részére.

Értesült arról az 500 Ft-ról, amit Leopold Püchler, Pallavicini seregének ellátására adott. A sereg zsoldja tárgyában: bármely órában megérkezhet a pénz. Akkor majd a legstürögőbben intézkedni fog. Ami a hajdúkat illeti: vegyen fel még százat. Ezek kapitányának Hans Palbirer-t jelöli ki. A hajdúk fizetését Max Leisser-rel azzal a 200 Ft-al együtt küldi el, amit a napi kémkedésre fordíthat (tägliches khunschaften). Palota, Szentmárton és Pápa élelmezése kapcsán: mivel ott nagy hiány van, a legstürögőbben kell Györből gabonát küldeni. Palotára és Szentmártonra száz-száz Ft-ot is küldjön.

fol. 103r

1552.07.04.

Miksa fhog. Christoph Görtschacher erdélyi hadi fizetőmesternek.

Sebastian graf zu Helfenstein és Hans Lorentz Schrädin számára, akik Georg zu Helfenstein ezredében szolgálnak, korábban 30-30 Ft-ot engedélyezett, de ezt még nem fizette ki, ezért most ismét parancsot ad, hogy fizesse ki őket.

fol. 104r–105v

1552.07.10.

Miksa fhg. Matthias Fuchs magyarországi hadi fizetőmesternek.

Emelje Burkhardt Strauss győri profosz fizetését 15-ről 20 Ft-ra.

fol. 104v

1552.07.11.

Parancs Wolf von Pucheim részére, miszerint azokat az ágyúkat, amelyeket Csábrág ostrománál használtak, adja át Erasmus Teufelnek.

fol. 221r

Graz, 1552.12.14.

Az uralkodó Magnus Scheitz udvari fizetőmester részére.

Adjon 200 rFt-ot Veit Puechner (Puecher/Puechner) győri építési írnok részére a győri vár építési munkálataira.

fol. 237

1553.01.09.

Passbrief Wolfgang Khremerist részére. Négy szekér magyar bort vámmentesen Sziléziába szállíthat.

fol. 238v–239r

1553.01.11.

Niklas Mirschkovski és Ditrich von Milhaim követeknek a 200 főnyi gerüsster Pferd főnyi erdélyi seregnek a kifizetéséről írtakat tudomásul vette. Úgy határozott, hogy ezeket elbocsátja, mivel azonban teljes kifizetésük jelenleg nem lehetséges, ezért hamarosan előteremtnek 1600 dukátot, a többit majd később.

fol. 239rv

1552.01.11.

Az uralkodó Magnus Scheitz udvari fizetőmester részére.

Hans Ungnad főhadparancsnok zsoldjára 1700 rFt-t adjon.

fol. 239v

1552.01.12.

Az uralkodó Anton Sixt komáromi kapitánynak.

Felvette havi 10 Ft-tal Alonso de Portillo-t. Tüntesse fel a jegyzékében.

fol. 240v

1553.01.13.

Az uralkodó Schierflinger és Jeromos Kirchpuecher részére.

Engedi, hogy a szentmiklósi haramiáknak havi 3 Ft-ot adjanak.

fol. 243rv⁴

Graz, 1553.01.13.

Az uralkodó Magnus Scheitz udvari fizetőmesternek.

Max Leissernek magparancsolta, hogy adjon 50-50 mázsa puskaport Sáros és Murány várába. Ismerje majd el elszámolásában ennek költségét.

fol. 244r

Graz, 1553.01.19.

Az uralkodó Magnus Scheitz udvari fizetőmester.

Fizessen fele részben készpénzben, fele részben posztóban 296 Ft-ot Georg Stainach és Simon von Fulnokh részére, akik Erdélyben mint „wagen rossen bei der artolorey” szolgáltak.

fol. 244r

Graz, 1553.01.19.

Az uralkodó Magnus Scheitz udvari fizetőmester részére.

Veit Pucher azt jelentette, hogy amennyiben nem kap több pénzt, akkor nem tudja Győrben az épületekkel kapcsolatos munkáját tovább folytatni. Adjon neki 200 Ft-ot.

fol. 244v

Graz, 1553.01.20.

Az uralkodó Magnus Scheitz udvari fizetőmester részére.

Feledi Lesták kassai kapitány és felső-magyarországi főhadparancsnok, 200 könnyű lovas és 300 magyar gyalogossal van felvéve, fizetésükről. „Seiden zu vier

4 A 243r és 243v oldalak kétszer számozva!

vendlen, wie der brauch ist, raichest, und zuestellest. Sölich ausgab solle dir raitung für guet gelegt.”

fol. 246r

Graz, 1553.01.05. (!)

Az uralkodó Magnus Scheitz udvari fizetőmester részére.

Elrendelte a vendvidék (Szlávéria) katonáinak kifizetését. Ezért megparancsolja, hogy 12 ezer Ft értékben vásároljon karizsiát és más posztót („so dem hungrischen kriegsvolckh zum teuglichsten und annemblichisten”) és azt Bécsből küldje el Pettauba Hieronimus Kirpuecher részére, aki ott majd ezt a posztót is felhasználja a fizetéskor. Jelentsen a dologról.

fol. 247v

Graz, 1553.01.24.

Az uralkodó Magnus Scheitz udvari fizetőmester részére.

Adjon 300 Ft-ot Ernreich von Khünigspers obrist veldmarschal in Hungern részére, aki ezzel a Lebel-i kolostor hajdúinak élelmet szerez be. Gondja legyen, hogy ezt az összeget majd a hajdúk zsoldjába írják jóvá.

fol. 248v–249r

Graz, 1553.01.27.

Az uralkodó Magnus Scheitz udvari fizetőmester részére.

Adjon 200 Ft-ot Matthias Zeller-nek a hadszertár szükségleteire.

fol. 249rv

Graz, 1553.01.27.

Az uralkodó Magnus Scheitz udvari fizetőmester részére.

Megparancsolta, hogy Bécsből Pozsonyon keresztül 100 mázsa puskaport szállítsanak Egerbe, aminek a szállítási költségeit Pozsonyig neki kell kifizetnie.

fol. 249v

Graz, 1553.01.28.

Az uralkodó Kristof Polt bécsi (alsó–asztriai) vicedom („vizedomambts zu Wien”) részére.

Megkapta január 23-án írt levelét arról, hogy a 19 db szarvas és kutya (?), amelyek egykor Fráter Györgyék voltak, Pozsonyba érkezettek („Stükh hierschen, und hündin so weilennnd frater Georg gewesen geen Pressburg gebracht”). Rendeljen ki

egy alkalmas személyt, aki azokat Laxenburgba (Lachsenburg) szállítja, valamint biztosítsa a szükséges költségeket.

fol. 253r

Graz, 1553.02.02.

Az uralkodó Magnus Scheitz udvari fizetőmester részére.

Már korábban megparancsolta, hogy Sigmund Wilpacher magyarországi főélelmester („obrister profanndtverwalter in Hungern”) részére 200 rFt-t fizessen. Mivel ez nem történt meg, most ismét parancsot ad, hozzátéve, hogy most már 300 rFt-ot fizessen neki.

fol. 254.

Graz, 1553.02.05.

Az uralkodó Magnus Scheitz udvari fizetőmester részére.

Küldjön Veit Puchner (Puecher/Puechner) győri építőmesternek 200 Ft-ot a győri építkezésekre.

fol. 256v–257r

Graz, 1553.02.14.

Az uralkodó elismervénye 907 Ft 54 kr-ról Georg Holderer, Leonard Stecken, Veit Gartner és Hans Nerrer részére, akik „mit etlichen wagen Pferden, bey inserer artolorey in Sibenburgen” szolgáltak. (Személyenként részletezve az összeg.)

fol. 157.

Graz, 1553.02.15.

Az uralkodó Magnus Scheitz udvari fizetőmester részére.

Georg Holderer, Leonard Stecken, Veit Gartner és Hans Nerrer nyugtáját átküldi, és meghagyja, hogy fizessen nekik készpénzben 191 Ft 47 kr-t (!).

fol. 258r

Graz, 1553.02.16.

Az uralkodó Magnus Scheitz udvari fizetőmester részére.

A legközelebbi bevételekből egy vagy két hónap zsoldot adjon Pallavicininnek.

fol. 258v

Graz, 1553.02.17.

Az uralkodó Hans Görtschacher mustramesternek és Matthias Fuchs magyarországi hadi fizetőmesternek.

Mustrálják meg Nádasdy Kristóf 100 lovasát, és január 1-ig fizessék ki azokat.

fol. 258v–259r

Graz, 1553.02.17.

Az uralkodó válasza Hans Ungnadnak

Wolf Gannser [stájerországi, karintiai, krajnai, horvátországi és szlavóniai] élésmester alkalmazásának feltételeiről.

fol. 260r

Graz, 1553.02.20.

Az uralkodó Magnus Scheitz udvari fizetőmester részére.

Eger kapitányának, Bornemissza Gergely deáknak (literat) szolgálataiért egy vagy két kelyhet (trinkhgeschier) 100 mFt értékben (amennyi 100 Ft-ból kijön), valamint egy „roth samoth”-t és egy „rot damaskhes”-t adományoz.

Ezeket vegye meg és költségeket elszámolhatja.

fol. 260v

Graz, 1553.02.20.

Az uralkodó Matthias Fuchs magyarországi hadi fizetőmesternek.

Nagy Antal és Albert, valamint Niklas Carol egri katonák zsoldjára egyaránt havi 9 Ft-ot fizessen.

fol. 261r

Graz, 1553.02.20.

Az uralkodó Matthias Fuchs magyarországi hadi fizetőmesternek.

Török Ferenc a számára adott 400 Ft-on kívül még 150 Ft-ot vett fel Hans Görtschachertől a Pápára rendelt könnyűlovasok részére. Kérjen jelentést Görtschachertől, hogy ezt az összeget miért adta.

fol. 261v

Graz, 1553.02.20.

Az uralkodó Magnus Scheitz udvari fizetőmester részére.

Az „Arsional” kapitánya, Alondso de Contreras jelezte, hogy a sereg visszavonulására ő néhány hajót („nässem schiff”) adott, amelyeket azonban a jég Pozsonynál összetört, ezek javítására és újak építésére adjon pénzt. („durch den stoß des eis, als der gegangen in ain zwen vertragen worden, und zu vollendung aines angefangnen stadls, darunter unsere galleen, und bemelte nässem schiffgestelt und behalten werden ainer summa gelts notdurftig”.)

fol. 261v

Graz, 1553.02.21.

Az uralkodó Magnus Scheitz udvari fizetőmester részére.

Az „Arsional” kapitánya, Alonso de Contreras jelezte, hogy néhány naszádos hajó, amelyek Bécs, Pozsony és Komárom között járnak „unverwarter vorhanden, daselbst zu Pressburg und Comorn der notdurfft nach zusammen geordnet, bedeckt und bewart worden”. Erre pénzre van szükség. Ezért megparancsolja, hogy ezt a pénzt adja oda Contrerasnak. Mivel az arsonal teteje, ami alatt a Galeen-ek vannak, a nagy hó miatt tönkrement, ezért szükséges azt rendbe hozni. Az ácsok és egyéb mesterek fizetését is adja meg.

fol. 263r

Graz, 1553.02.23.

Az uralkodó Magnus Scheitz udvari fizetőmester részére.

Adjon Rümbl komáromi élésmesternek 1650 tallért, amit neki Simon Kholll hi-telezett azokért a marhákért, melyet eleségként vásárolt.

fol. 263r

Graz, 1553.02.25.

Az uralkodó Matthias Fuchs magyarországi hadi fizetőmesternek.

Ernreich Khunigsparg 100 lovasát február 3-ig fizesse ki.

fol. 264v

Graz, 1553.02.26.

Az uralkodó Magnus Scheitz udvari fizetőmester részére.

Ismerje és fogadja el azokat a számlákat, összesen 188 Ft 4 kr értékben, amelyeket Anton Binger bécsi építőmester (baumeister) mutat be. Ezeket a számlákat azoknak a nyersanyagoknak a vásárlásakor állították ki, amelyek a győri építkezésekhez szükségesek.

fol. 265r

Graz, 1553.02.27.

Az uralkodó Magnus Scheitz udvari fizetőmester részére.

Christoph Görtshacher erdélyi hadi fizetőmester és ellenőre, Georg Widmer jelentették és a számlát bemutatták, miszerint 330 Ft 34 kr-t Hans von Oppersdorf részére és 315 Ft-ot Paulus Gurka részére átadtak azok lovasainak fizetésére.

fol. 272–273r

Graz, 1553.03.12.

Az uralkodó Magnus Scheitz udvari fizetőmester részére.

Az erdélyi hadjáratban részt vett 4 tüzérnek (püchsenmaister): Georg Castelan, Jakob Stainegger, Michael Khlieber és Hans Schlager fizetése. Egy harmadot már kifizettek nekik, egy harmadot félig készpénzben, félig posztóban. A maradék egyharmadról nyugtát állítottak ki. Ezt a maradék harmadot most fizesse ki: felét készpénzben, a másik felét posztóban.

fol. 272–273r

Graz, 1553.03.13.

Az uralkodó Magnus Scheitz udvari fizetőmester részére.

Azoknak az Erdélyben, a tüzérség mellett szolgáló néhány embernek a fizetéséről, akik wagen Pfärdt-el szolgáltak ott, fizesse ki őket a fenti módon.

fol. 274rv

Graz, 1553.03.13.

Az uralkodó a bécsi sóhivatal igazgatójának

Adjon a magyar végvárak ellátására Christoph Link ideiglenes élelmezési főbiztos (oberprofandt verwalter) részére 100 pund khüeffl sót.

fol. 274v

Graz, 1553.03.16.

Passbrief Kristoff Schneidenwindt részére.

Egy dereglyényi Bécsben vásárolt bort (zillen mit wein) vámfizetés mellett a győri őrség részére szállíthat.

fol. 274v–275r

Graz, 1553.03.18.

Az uralkodó Magnus Scheitz udvari fizetőmester részére.

Dersffy Istvánnak, 100 lovas kapitány seregének a zsoldját félig posztóban félig készpénzben fizették ki Konrad Waal és Matthias Fuchs még 1552. október 26-án. Jelentsen az elszámolásról.

fol. 275v

Graz, 1553.03.21.

Passbrief F. Woszner részére, aki 50 dreiling bort vámfizetés mellett Komáromba szállíthat.

fol. 280v

Graz, 1553.03.29

Az uralkodó Bernhard Hamerle részére

Küldjön hétszáz „landsknechtischer spieß” lándzsát és 300 „doppl hagen”-t Pozsonyba, ahol azokat Paul Pressoldt harmincados fogja átvenni.

fol. 281v–282r

Graz, 1553.03.29.

Az uralkodó Matthias Fuchs magyarországi hadi fizetőmester részére.

Paksi János komáromi kapitány (obrist) jelezte, hogy meghalt az a török tolmács, aki a magyarországi hadjárat során Reinprecht von Opersdorf mellett szolgált, ezért egy másikat vett fel. Fuchs vegye fel a jegyékebe.

fol. 285r

Graz, 1553.03.23.

Bestallung Ulrich Schirflinger részére, a stájer, karintiai, krajnai, a horvát és vend (szlavóniai) részekén szolgáló gyalogos és lovas katonák mustrálására. Évi 400 rFt fizetés, 5 nehézlovas tartása, akiknek havonta 9 Ft és 4 könnyűlovas, akiknek havonta 4 Ft jár. Írnokának havi 3, a szekere tartására havi 9 rFt a fizetése.

fol. 287v

Graz, 1553.04.06.

Passbrief a salzburgi érsek részére, hogy 32 dreiling magyar bort vámmentesen Salzburgba szállíthat.

fol. 288v–289r

Neustadt, 1553.04.09.

Az uralkodó Magnus Scheitz udvari fizetőmester részére.

Annak az egy harmad rész (bírság)összegnek a felosztása, amely pénz Schiffer Kálmán marháinak értékéből származik, aki azokat „an ungewöndlichen orten verkauft hat”. 100–100 Ft Thomas Partitia kamarai ajtónállónak, ill. Znsprecht Visher Anna nevű özvegyének, 200 Ft. Károly fhg. Hans Egger nevű „Sattl knecht”-jének.

fol. 291r

Neustadt, 1553.04.21.

Az uralkodó Magnus Scheitz udvari fizetőmester részére.

Átküldi azt a kimutatást, ami alapján ki kell fizetnie bizonyos Erdélyben szolgáló katonákat.

fol. 291r

Neustadt, 1553.04.21.

Az uralkodó Magnus Scheitz udvari fizetőmester részére.

Adjon 50 dukát-ot Reinprecht von Ebersdorf-nak követek tartására.

fol. 291rv.

Neustatt, 1553.03.21.

UK– Mangen Seitz udvari fizetőmester részére.

Verancsics Antal és Zay Ferenc Konstantinápolyba küldendő követek részére ruházat és más szükséges áruk beszerzésére ad utasítást. „Vier ganze seidene khlaider ober und unnder röckh von samat, atlaß und tamaschkh” adjon. A kíséretükhöz tartozó 25 személynek pedig „mit wullen tuch zukhlaiden”. Ezeket a ruhákat olyan színben állítsák elő, amilyenben azok azt kívánják. Ha nem tudja a tartalékaiból ezt megoldani, akkor 200 rFt-ot szánhat a bevásárlásukra.

fol. 291r

Sopron, 1553.05.02.

Az uralkodó Magnus Scheitz udvari fizetőmester részére.

Mi módon fizesse ki az Erdélyben szolgáló tüzéreket, és más tüzérségi személyeket.

fol. 300v

Sopron, 1553.05.03.

Passbrief Erdélyi Pál részére, miszerint két szekér, Magyarországon vásárolt nehéz bort vámmentesen Pozsonyból Prágába szállíthat.

fol. 300v

Sopron, 1553.05.03.

Passbrief Jaroslav von Pernstein részére, miszerint hat szekér, Magyarországon vásárolt nehéz bort vámmentesen Ausztriába szállíthat.

fol. 302r

Sopron, 1553.05.03.

Passbrief a lengyel királyné részére, miszerint tizenkét szekér, Magyarországon és Ausztriában vásárolt nehéz muskotályt és ecetet „schwär Muscatel und Essich” vámmentesen Lengyelországba szállíthat.

fol. 302v

Sopron, 1553.05.09.

Az uralkodó Magnus Scheitz udvari fizetőmester részére.

Francisco de Potzo „baumeister”-nek annyi legyen a fizetése, mint a másik két baumeisternek (Sigmund és Baltazar).

fol. 304v–305v

Sopron, 1553.05.14.

Utasítás Ulrich Schirflinger részére a stájer, karintiai, krajnai, a horvát és vend részeken szolgáló gyalogos és lovas katonák mustrálására. Ungnadnak tartozik engedelmességgel. Az alkalmatlan személyeket töröltesse a jegyzékből stb.

fol. 305v–314r

Sopron, 1553.05.14.

Utasítás Wolf Gannser részére a stájer, karintiai, krajnai, a horvát és vend részeken szolgáló gyalogos és lovas katonák élelmezésének kezelésére. Ungnadnak tartozik engedelmességgel. Bárkitől is vesz élelmet, azért mindig a lehető legalacsonyabb árat fizesse. A megvásárolt élelmet bármelyik várba is szállította, értesítse Ungnadot. A lehető legközelebbi helyekről vegye az élelmet és azt a legközelebbi várban vagy a táborban tárolja. Bécsi mértéket használjon. A molnárokkal és a malom rendtartással mit tegyen. A pékek. A táborban egy kemencére 4 péket alkalmazhat, napi egy kr értékű kenyeret kaphatnak. A várakban szükség szerint készítsék a kenyeret. A kenyeret mindenütt azonos mennyiségű tésztából készítsék. Egy mértékből 25 kenyérnek kell elkészülnie. A pékek nem használhatnak hamis mértéket. Ügyeljen a kenyerek minőségére és az árusítás rendjére. Ahol szükséges ott gyorsan készítsen a kemencét és gondoskodjon a hannd müllenek-ről. A marha és egyéb élő állatok vásárlása, feloldozása. A bor vásárlása és értékesítése. Elszámolásának rendje.

fol. 314r

Sopron, 1553.05.12.

Az uralkodó a győri építési írnoknak.

Franz Felvetzy-t felvette Győrbe baumeister-nek havi 25 rFt-ért.

fol. 315r

Sopron, 1553.05.17.

Passbrief Wolf von Wrzesowitz részére, miszerint négy szekér nehéz bort vásárolhat Magyarországon és azt Csehországba viheti vámmentesen.

fol. 317rv

Bécs, 1553.05.27.

Az uralkodó Hans Ungnadnak.

Ludwig Ungnadnak engedélyeznek 100 Ft-ot és tafelgeld-et.

fol. 326r

Bécs, 1553.06.09.

Az uralkodó Matthias Fuchs magyarországi hadi fizetőmesternek.

Karl Schenkovitznak, aki 100 könnyű lovas kapitánya, fizessen 110 Ft 30 kr-t.

fol. 326v–327r

1553.06.11.

Az uralkodó Matthias Fuchs magyarországi hadi fizetőmesternek.

Felemelte Mathias Brotschikh komáromi naszádos vajda zsoldját 10-ről 12 rFt-ra.

fol. 327r–v

1553.06.11.

Az uralkodó Matthias Fuchs magyarországi hadi fizetőmesternek.

Felemelte Paul Khalawz és Theodor Zelit komáromi naszádos vajdák zsoldját 4 rFt-al.

fol. 328r

1553.06.14.

Az uralkodó Kristof Link [ideiglenes élelmezési főbiztos] részére

Adjon 3 ezer akónyi üres hordót Philip Breinernek.

fol. 329v

Bécs, 1553.06.17.

Az uralkodó Wolf Schreibernek.

Azt az ezer Ft-ot amit a „mi spanyol katonáink” között való szétosztásra kapott, adja át a legsürgősebben Luis de Osorionak.

fol. 330rv

Bécs, 1553.06.19.

Az uralkodó Paul Pesoldt részére.

A bányavárosoktól kapott 4600 aranydukátot Verancsics Antal és Zay Ferenc konstantinápolyi követeknek adja oda.

fol. 331v

1553.06.21.

Az uralkodó Magnus Scheitz udvari fizetőmester részére.

Adjon 2500 Ft-ot a győri építkezésekre.

fol. 332r

1553.06.22.

Passbrief Philip Breiner részére, miszerint 250 mázsa rezet vámmentesen Bécsbe szállíthat a bányavárosokból.

fol. 333v

1553.06.30.

Az uralkodó Matthias Fuchs magyarországi hadi fizetőmesternek.

Hans Schmidt győri profosz részére 16 rFt havi zsoldot engedélyez.

Bécs, 1553.07.01.

Bestallung Thomas Habersfeldner győri hadszertáros részére.

Eddigi érdemeire, valamint a hadjáratok alatt, mint veldzeugmaister tanúsított, való tekintettel kinevezik Győrbe hadszertárosnak. Minden hadszerről gondoskodni tartozik, Sprotia (Pallavicini), a bécsi hadszertár felügyelőjének Max Leissernek, a győri főkapitánynak és utódaiknak kell engedelmeskednie. Évi 25 rFt fizetés, amennyiben hadjárat van Magyarországon, akkor azon köteles megjelenni, amikor is más fizetést állapítanak meg számára. Fizetése a bécsi vizedomambt-ból.

fol. 334r–339r

Bécs, 1553.07.01.

Bestallung Thomas Habersfeldner győri hadszer táros részére.

Eddigi érdemeire, valamint a hadjáratok alatt, mint veldzeugmaister tanúsított, való tekintettel kinevezik Győrbe hadszertárosnak. Minden hadszerről gondoskodni tartozik, Sprotia (Pallavicini), a bécsi hadszer tár felügyelőjének Max Leissernek, a győri főkapitánynak és utódaiknak kell engedelmeskednie. Évi 25 rFt fizetés, amennyiben hadjárat van Magyarországon, akkor azon köteles megjelenni, amikor is más fizetést állapítanak meg számára. Fizetése a bécsi vizedomambt-ból.

fol. 339v–340r

1553.07.03.

Az uralkodó Sigmund Wilpachernek.

A trencséni kapitány és erdélyi hadi fizetőmester Christoph Görtshacher uralkodói parancsra, a Castaldo seregéhez tartozó Diák Ferenc magyar nemesnek három

ezer rajnai forintot küldött, ami Wilpacher elszámolásában 69 forint kivételével jóvá lett írva. Tekintsen el ettől a 69 Ft-tól és hagyja jóvá az egész 3 ezer Ft-ot.

fol. 342rv

1553.07.03.

Az uralkodó Christoph Link ideiglenes élelmezési főbiztosnak.

200 üres hordó tb.

fol. 343v

1553.07.07.

UK – Bernhard Hamernek.

Küldjön 500 Muelter-t (teknő/vályú?) Győrbe, ahol azt az építési írnoknak kell nyugtáznia.

fol. 345rv

1553.07.07.

Az uralkodó Max Leissernek.

Dominics Gáspár murányi kapitány jelezte, hogy „das auf giessung des geschütz ainer antzal zynn auch zu fürsehung des schloß pulver salitter, zinndtstrickh, sailwech, schwefl und pech zum feuerwerch unnd beleichtung des schloß von nötte”. Ezért megparancsolja, hogy 16 mázsa cint, 25 mázsa salétromot, 10 mázsa ként „zu allerlay feuerwerch”, a bécsi hadszertárból adjon.

fol. 345v

1553.07.10.

Az uralkodó Veit Püchner (Puecher/Puechner) győri építési írnoknak

500 rFt-ot adjon a mellékelt kimutatásban szereplő fa anyagokra és azok szállítására Anton Gienger győri baumeisternek.

fol. 352r

1553.07.21.

Az uralkodó Sforza Palavicini részére.

Nagy Benedek kérvényében jelezte, hogy azt a helyet, amit ő korábban Léván betöltött, fogsága alatt más kapta meg, ezért vagy ezt a helyet vagy azt, amelyet korábban ott, a ma már Egerben szolgáló Zárkándy Pál töltött be, adják neki. Az uralkodó engedélyezi.

fol. 353v

1553.07.24.

Az uralkodó a Niklas Khern komáromi pauzahlmeister-nek
Adjon pénzt a leomlott tatai fal újjáépítésére.

fol. 353v–354r

1553.07.23.

Az uralkodó Max Leissernek.

Adjon Komáromba Ulrich Rhot komáromi hadszertárosnak hadszereket a mel-
lékelt jegyzék alapján.

fol. 354rv

1553.07.25.

Bestallung Adam Gall von Laßdorf részére tanácsosi kinevezésére.

A magyar hadszíntéren először mint katona, majd mint parancsnok ill. kapitány
szolgált. 100 rFt-ot kap.

fol. 356v–357r

1553.07.13.

Elismervény, miszerint Kaspar Dominics átvett a bécsi sóhivatal ellenőretől,
Gabriel Freisingertől 27 mázsa és 64 font salétromot.

fol. 361.

1553.08.01.

Az uralkodó Christof Polt vicedom részére.

Ventura Portillo jelezte, hogy Murány ostrománál egy roham alkalmával egy lö-
véstől súlyosan megsérült. Ezért a mai naptól hetente egy koronát, vagyis
12 schilinget rendel neki az uralkodó a vizedomambt-ból.

fol. 362r

1553.07.01

Passbrief Nagy István részére

Zsindelyeket, deszkát és léceket (laden, latten) Ausztriából Magyarországba
szállíthat vámfizetés mellett.

fol. 362v–363r

1553.08.05.

Az uralkodó Sigmund Wilpachernek.

Vegye fel számadásába azt az 51 Ft-ot, amelyet Melchior Fueger, aki Erdélyben zeugmeister volt, három tábori sátra került a tűzéség számára.

fol. 363v
1553.08.09.

Passbrief Bádeni Károly örgróf részére, miszerint az Ausztriában és Magyarországon vásárolt 96 db marháját vámfizetés nélkül a saját udvartartásra viheti.

fol. 365r
1553.08.16.

Az uralkodó Pallavicininek.

Thomas Haberfelder győri hadszertárosnak inventáriummal adja át a győri hadszereket.

fol. 365rv
1553.08.16.

Az uralkodó Mathias Fuchs magyarországi hadi fizetőmesternek Thomas Haberfelder győri hadszertárosnak havi 14 rFt zsoldot fizessen.

fol. 370rv
1553.08.24.

Az uralkodó engedélyezi, Anton Giennger győri építési írnok kérését, miszerint abból a 76 marhából, amit a magyaróvári harmincadosok, mint csempészárut lefoglaltak, adják neki az uralkodói részt.

fol. 377r
1553.08.06.

Az uralkodó Andreas Hirsch birodalmi építési segély pfeningmeistere részére. Vegye fel a könyvelésébe azokat az összegeket, amelyeket Veit Puchler (Puechner) építési írnok (bauschreiber) a győri és a komáromi építkezésekre költött.

fol. 388rv
1553.08.12.

Az uralkodó Matthias Fuchs magyarországi hadi fizetőmesternek Dersffy Istvánnak adjon havi 50 mFt-ot és asztalpénzt addig az ideig, amíg ő Alia Mátyást, mint kapitányt alkalmazza.

fol. 388v–389r

1553.09.03.

Az uralkodó Konrad Waal mustramesternek.

Hans Lobkovitznak, aki korábban Tatán szolgált, de egy ideje Komáromban van, attól az időtől fogva, amikor őt áthelyezték, havi 12 rFt-ot állapít meg. Vegye fel a jegyzékébe.

fol. 389v–390r

1553.09.15.

Az uralkodó Sigmund Gäller (Galler) vend (szlavóniai) hadi fizetőmesternek.

Kerecsényi Lászlónak már korábban megengedte, hogy 200 Ft-ot fordítson kémkedésre (Khundschaften), amiből a hátralévő 51 Ft-ot most fizesse ki.

fol. 390v

1553.09.15.

Az uralkodó Konrad Waal mustramesternek.

Gregor Geigert vegye fel a győri német gyalogosok (knecht) közé havi 8 rFt-al. Vegye fel a jegyzékébe.

fol. 390v–391r

1553.09.15.

Az uralkodó Matthias Fuchs magyarországi hadi fizetőmesternek.

Luis de Chica veldwaibl és más spanyol katonáknak, akik Szolnokon szolgáltak 1552. márciusában, már adtak 100 Ft-ot. Kérésükre most megparancsolja, hogy ezt az összeget majd ne vonják le zsoldjukból.

fol. 392v

1553.09.17.

Parancs Wolf Aigner részére, hogy adjon 800 rFt-t Christoph Link ideiglenes élelmezési főbiztosnak.

fol. 392v–392r

1553.09.17.

Az uralkodó Hans Reifnitzer ideiglenes főhídmester (pruckmaisterambts verwalter) részére. A mellékelt kimutatás szerinti anyagokat vegye meg a Komáromban építendő naszádokra („die nassaden schiff zu Comorn zu schoppen”).

fol. 393v

1553.09.19.

Az uralkodó Wolf Aignernek.

Adjon 28 mut zabot Miksa fhcg., és 20 mut zabot Károly fhcg. takarmányozási mesterének (füttermeister).

fol. 397v

1553.09.27.

Az uralkodó Bernard Hamerle részére.

Azokat a fegyvereket, páncélokat, amelyekről Hamerle már benyújtott egy kimutatást és amelyek Prágában a hadszertárban vannak, Egerbe rendeli.

fol. 397v–398r

1553.09.27.

Az uralkodó Bernard Hamerle részére.

Az ágyúk részére száz, a puskák részére 30 mázsa puskaport rendel Egerbe.

fol. 399r

1553.09.28.

Az UK a magyarországi hadi fizetőmesternek [Matthias Fuchs].

Adjanak az esztergomi érsek új várába 50 mázsa puskaport.

fol. 399v

1553.09.29.

Az uralkodó Hans Scharberger selmezbányai alkamaragróf részére.

Azt a 2 hónapnyi zsoldra elegendő posztót, amit Matthias Fuchs szolgálja visz a bányavidéki őrség zsoldfizetésére, segítsen neki szétosztani.

fol. 406r

1553.09.30.

Az uralkodó Matthias Fuchs magyarországi hadi fizetőmesternek.

Győr építkezéseire 1552 és 1553 folyamán 3100 rFt-ot fizettek Veit Püchner (Puecher/Puechner) győri építési írnoknak. Az erről szóló számlákat, a többi számlával együtt, adja át Andreas Hirsch birodalmi építési segély pfennigmeisterének.

fol. 410rv

1553.10.07.

Az uralkodó Bernhard Hamerle részére.

Adjon 10 mázsa cint az Egerben öntendő ágyúk részére „zue giessung etliches geschütz”.

fol. 411rv

1553.10.12.

Az uralkodó Thomas Prandorffer komáromi udvarbíró részére.

A Komáromban építendő házak ügyében várja előterjesztését.

fol. 413r

1553.10.24.

Wolf Aigner részére megparancsolták, hogy a bécsi élésházból adjon Christoph Link részére lisztet a Győrben állomásozó spanyol katonák ellátására.

fol. 416v

1553.11.03.

Passbrief Christoph Link számára, miszerint a győri őrség ellátására 11 hordó bort és 21 hordó lisztet szállíthat vámmentesen.

fol. 416v

Az uralkodó Christoph Görtschacher részére.

Engedélyezi, hogy azt 376 Ft 45 kr-t, amit Castaldo Erdélyben, mint ellátmányt kapott, ne vonja le zsoldjából.

fol. 417r

1553.11.04.

Az uralkodó a magyarországi hadi fizetőmesternek [Matthias Fuchs].

Pető János elhunyt testvérének, Gáspárnak a 100 lovasát és a szintén elhunyt Rátkay Pál ötven pápai lovasát fizesse ki.

fol. 417rv

1553.11.07.

Az uralkodó Matthias Fuchs magyarországi hadi fizetőmesternek.

Fizesse ki Matthias Taxis 3 lovának a költségeit.

fol. 418v

1553.10.08.

Passbrief Christoph Link részére, miszerint 1687 akó bort vámmentesen Komáromba szállíthat az őrség ellátására.

fol. 419r

1553.10.17

Az uralkodó Hans Tättenpekh szlavóniai főharmincados részére.

A legközelebb valamelyik harmincadnál megüresedő helyet Johan Sürcüli részére adja.

fol. 420.

1553.11.18.

Az uralkodó Alonso de Contreras részére.

A pozsonyi híd teljesen tönkrement („die Toppelten und andere schiffpruggen sambt den zugehörigen prugholtz, auch anker khugeln, sail, strangen, rueder und allerlay annder schiff artholorey und kriegsrüstung zu Pressburg fast unordentlich und zerstört zu nachteil undd verderben, obeinandern liegen solle”). Megparancsolja, hogy a Barthelomeo Greco által összeállított jegyzékben szereplő eszközöket adja át.

fol. 421r

1553.11.21.

Passbrief Ihan Phlügen részére, miszerint egy szekér nehéz magyar bort házi szükségleteire vámmentesen szállíthat.

fol. 425v–426r

1553.12.01.

Az uralkodó a bécsi hadszertáros és a hajómester részére.

Alonso de Contreras jelentette, hogy Max Leisser és a pozsonyi hajómester részére átadott 189 naszádot és 8 nagy horgonyt a bécsi Arsionalból. Most megparancsolja számukra, hogy ezeket adják át jegyzék mellett Greco-nak.

fol. 426v

1553.12.08.

Az uralkodó Kondrad Waal [mustramester] részére.

Megparancsolja, hogy vegye fel Sebastian de Castanedát havi 4 koronás zsoldal a komáromi őrségbe.

fol. 426v–r

1553.12.08

Az uralkodó Kondrad Waal [mustramester] részére.

Megparancsolja, hogy vegye fel a bécsi Thomas Wenkl-t havi 8 rFt-os zsolddal a komáromi őrségbe a német knechtek közé.

fol. 428rv

1553.12.12.

Az uralkodó Kondrad Waal [mustramester] részére.

Megparancsolja, hogy vegye fel Ihan de Semaniego-t 8 rFt havi zsolddal a komáromi őrségbe.

fol. 429r

1553.12.13.

Az uralkodó Wolf Aigner élelmezési kasznár (profandt kastner) részére.

Adjon Christoph Linknek [ideiglenes élelmezési főbiztos] 20 mut semmel mehl-t a győri spanyol katonák élelmezésére.

fol. 430r

1553.12.28.

Passbrief Pethő János, Török Ferenc, Nádasdi Kristóf és Gyulaffy László részére, miszerint a pápai őrségnek vámmentesen szállíthatnak 160 darab vég posztót.

fol. 430r

1553.12.28.

Passbrief a boroszlói püspök részére, miszerint 6 szekér nehéz magyar bort vámmentesen szállíthat ki.

fol. 430v

1553.12.30.

Passbrief „auf vier pallen mullen gewandt”, minden vám nélkül az egri őrség fizetésére.

fol. 440.r

1554.01.07.

Az uralkodó Magnus Scheitz udvari fizetőmester részére.

Johan Greco-nak havi 12 rFt zsoldot állapít meg.

fol. 449r

1554.02.01.

Passbrief Christoph Link [ideiglenes élelmezési főbiztos] részére, miszerint 2000 akó bort szállíthat Komárom és Győr ellátására vámmentesen.

fol. 449r

1554.02.11.

Az uralkodó Bernhard Hamerle bécsi hadszertárosnak.

Hans Volradt murányi bognár részére, a hadszertári szükségletekre a mellékelt jegyzék szerinti hadszereket adja át. („Wir Hans Volradt wagner auf unnsernn schloß Muran zu seiner arbeidt für zeug bedurfftig wierdest du aus hierinn verwarter verzaichnus vernomen darauf ist unser bevelch, das du gedachten Wagner vermelten zeug zuestellest und überantwortest. So solle dir soliche liferung auf diesen unsern Bevelch und sein quittungen und deiner raittung für gut gelegt und passirt werde.”)

fol. 449v

1554.02.12.

Passbrief Hans Bonai részére, miszerint 5 szekér nehéz magyar bort szállíthat minden vámtól mentesen Lengyelországba.

fol. 452r

1554.02.20.

Az uralkodó elismervénye Peter de la Vecchia számára.

A Johan Maria de Malvezi tanácsos és konstantinápolyi követ részére kölcsönzött 18107 dukátot három vagy négy héten belül Triesztben kifizeti.

fol. 453v

1552.02.24.

UK Bernhard Hamerlének.

Adjon Thomas Heberfelder győri hadszertárosnak 200 zindstricken-t, 10 ladschaufkn-t és puskaport az ágyúkhöz.

fol. 454r

1554.02.26.

Az uralkodó Konrad Waal magyarországi mustramesternek.

Javította Melchor von Leon zsoldját 8-ról 12 koronára.

fol. 454r

1554.02.27.

Az uralkodó a pozsonyi élésmesternek.

Christoph Link [magyarországi ideiglenes élelmezési főbiztos] azon számláit, amit az az élelemvásárlásokkor készített, írja jóvá elszámolásában.

fol. 454v

1554.02.28.

Az UK elismervénye a pozsonyi élésmesternek.

Elfogadja Christoph azon két nyugtáját, amelyet két mészárosnak állított ki.

fol. 460r

1554.03.07.

Passbrief Pfalzgraf zu Hainrich részére, miszerint 150 marha és 100 dreiling bort Magyarországról, ill. Ausztriából Neuburg-ba szállíthat vámmentesen.

fol. 463v

1554.03.10.

Passbrief Dersffy Farkas részére, miszerint a kaposvári őrsége fizetésére 42 vég (stöck) posztót és más szöveteket szállíthat vámmentesen.

fol. 464v

1554.03.11.

Az uralkodó Matthias Fuchs magyarországi hadi fizetőmesternek. Paul de Mirandula (Mirandola) építőmester részére 15 rFt zsoldot állapított meg. Fizesse ki ugyanakkor neki és Bernard mesternek azokat az összegeket is, amellyel még Szolnok építése óta neki tartozik.

fol. 475v

Pozsony, 1554.03.22.

Passbrief Christoph Link részére, miszerint 2500 akó bort vámmentesen szállíthat a magyar végek ellátására.

fol. 477rv

Pozsony, 1554.03.29.

Az uralkodó Magnus Scheitz udvari fizetőmester részére.

Fizessek ki azt az összeget, amely Lukas Zägl [Székely Lukács] erdélyi útja során elköltésre került.

fol. 481rv

Pozsony, 1554.04.02.

Az uralkodó Magnus Scheitz udvari fizetőmester részére.

A horvát végekről érkező két követnek damaszt vagy atlaszt adjon 25 rFt értékben.

fol. 481v

Pozsony, 1554.04.04.

Passbrief Laurentz Schantz részére, miszerint 200 haubt harnisch-t, 50 stecher-t 10 armische senier-t vásárolhat és azokat vámfizetés mellett Pozsonyba szállíthatja.

fol. 481v–482v

Pozsony, 1554.04.06.

Az uralkodó Hans Lenkovics részére.

A horvát végek kifizetésére adott 34.752 rFt elismervénye.

fol. 483.r

Pozsony, 1554.04.07.

Az uralkodó Matthias Fuchs magyarországi hadi fizetőmesternek

Fizesse ki Martin Niedermair komáromi német gyalogosok kapitányának zsoldját.

fol. 484v

Bécs, 1554.04.22.

Az UK Christoph Link [magyarországi ideiglenes élelmezési főbiztos] részére.

Szállítsa az üres hordókat Rajkára.

fol. 484v

1554.04.22.

Az uralkodó Magnus Scheitz udvari fizetőmester részére.

A vásárolni kívánt bor költségeire adjon 415 Ft 5 schillinget Philip Breinernek.

fol. 484v–485r

1554.04.22.

Az uralkodó Wolf Aigner részére.

Adjon Leopold Rüess győri élésmesternek 100 hordó lisztet.

fol. 486rv

1554.04.24.

Az uralkodó Mathias Fuchs magyarországi hadi fizetőmesternek.

Georg Teufel (Erasmus Teufel testvére) jelezte, hogy azt a 166 mFt asztalpénzt, ami Teufelnek járt volna „Etschi Janusch”-nak és Egyednek fizette ki Fuchs. Most utasítja, hogy az összeget adja át a pénzt Georg Teufelnek.

fol. 492r

1554.05.01.

Az uralkodó az alsó–ausztriai biztosoknak.

Hans Görtschacher mustrameteri fizetése március 1-től 60 rFt.

fol. 492v

1554.05.02.

Passbrief Hans Osterwald részére, miszerint „ain Vass mit allerlai gattung zu Nurnberg ekauffen” és azt vámfizetés mellett Erdélybe szállíthatja.

fol. 492v

1554.05.02.

Passbrief Nikolas Mischkowski részére, miszerint élete végéig évente 15 hordó bort vehet Magyarországon, Szentgyörgyön, vagy Sopronban, és azt haza, Csehországba Rädnisch-be vámmentesen szállíthatja.

fol. 492v–493r

1554.05.04.

Az uralkodó Bernhard Hamerle részére.

Adjon Batthiány Ferencnek 10 mázsa cint.

fol. 503rv

1554.06.01.

Az uralkodó elismervénye arról, hogy Matthias Fuchs magyarországi hadi fizetőmester és felesége, Apollonia Hauserin 6 ezer Ft készpénzt adott számára [kölcsönbe].

fol. 503v–504r

1554.06.01.

Provisionbrief Matthias Fuchs-nak

Évi 100 Ft-ot kap a bécsi sóhivataltól.

fol. 506r

1554.06.08.

Passbrief a laibachi püspök részére, miszerint két szekér nehéz magyar bort vámmentesen szállíthat „in die Schlesy”.

fol. 506r

1554.06.08.

Christoph Link [magyarországi ideiglenes élelmezési főbiztos] kapjon Wolf Aigner bécsi élelmezési kasznártól [profandkastner] 102 Ft-ot a magyaróvári tizedgabona költségeire.

fol. 506v–507r

1554.06.09.

Az uralkodó Matthias Fuchs magyarországi hadi fizetőmesternek.
Fizesse ki Zrínyi Miklós zsoldját.

fol. 506v–507r

1554.06.09.

Az uralkodó Matthias Fuchs magyarországi hadi fizetőmesternek.
Adjon Hans Maystetter bécsi polgárnak 1000 Ft-ot, aki Tahy Ferencnek (Balassa János alatt szolgál) ennyi értékű posztót adott.

fol. 507v

1554.06.09.

Az uralkodó Sigmund Gälernek [horvát hadi fizetőmester].
Javítja zsoldját havi 50 rFt-al, így az már 100 rFt.

fol. 507v

1554.06.10.

Az uralkodó Hans Lenkovicsnak.
Értesíti, hogy felvett hat uszkokó parancsnokot évi 50-50 rFt fizetéssel.

fol. 508v

1554.06.12.

Az uralkodó Sigmund Gäler horvát hadi fizetőmesternek.
Zrínyinek havi 40 rFt jár hírszerzésre.

fol. 511r

1554.06.21.

Az uralkodó Mathias Fuchs magyarországi hadi fizetőmesternek.
Lamprecht Jhenschitz komáromi élésmester jelezte, hogy Antom Sixt korábbi komáromi kapitány adósa maradt 100 rFt-al és némi élelemmel. Elszámolásakor vegye ezt figyelembe.

fol. 511r

1554.06.21.

Az uralkodó Mathias Fuchs magyarországi hadi fizetőmesternek Niklas von Salamancát felvette havi 8 rFt-al a komáromi őrségbe.

fol. 513.

1554.06.30.

Bestallung Joachim Wiser udvari fizetőmester részére Magnus Scheitz halálával megüresedő állásra veszik fel.

fol. 518v

1554.07.02.

Az uralkodó Hieronimus Kirchpulcher részére.

A horvát és a vend végvidék 21 havi elszámolásakor a tolmácsnak és egy írnoknak magasabb összeget adott. A jövőben az erre fizethető összeget 20-ról 30 rFt-ra emeli.

fol. 518v

1554.07.02.

Az uralkodó Matthias Fuchs magyarországi hadi fizetőmesternek.

Hilarius Berghofer murányi hadnagynak, annak eddigi kiváló szolgálataiért adig, amíg ő Murányban szolgál, havi 6 rFt-al emeli zsoldját.

fol. 520v

1554.07.14.

Az uralkodó válasza Sforza Pallavicininek.

Engedélyezi, hogy abból a havi 80 Ft-ból, amit nemesek tartására neki engedélyeztek, Letulum de Tibure-t vegye fel. Az apotheker tartására havi 10 rFt-ot engedélyez.

fol. 526rv

1554.07.16.

Az uralkodó parancsa, miszerint a korábbi komáromi és tatai élésmester, Alexander Rümbl számadásainak ellenőrzésére kiküldött Christoph Griesspauer és Hanss Rümbl költségeit Christoph Link fizesse ki.

fol. 527r

1554.07.19.

Az uralkodó Bernhard Hamerle részére.

Adjon Egernek 10 mázsa cint „zu giessung etlicher geschutz”.

fol. 530v–531r

1554.07.30.

Miksa fhcg. Gabriel Freisinger bécsi sóhivatal ellenőrének.

Adjon Lévára 5 mázsa salétromot.

fol. 532v–534r

1554.08.01.

Utasítás Georg Widmer magyarországi hadi fizetőmesteri ellenőrnek.

fol. 534rv

1554.08.01.

Bestallung Georg Widmer magyarországi hadi fizetőmesteri ellenőrnek.

fol. 535v–536r

1554.08.15.

Az uralkodó Bernhard Hamerle részére.

Adjon Thurzó Ferenc nyitrai püspöknek Léva vára megerősítésére „ain gegossene Wienerische valckhonen, sechs eysene valckhonens sambt irer zugehorung” valamint ezekhez 50 mázsa puskaport, 200 golyót, húsz mázsa ólmot, 5 mázsa salétromot, 400 landsknechtisch speß-t, 5 marckh oder pogen schlessl-t, valamint 1000 darab szeget.

fol. 536r

1554.09.06.

Passbrief Christoph Link magyarországi főélelmester részére, miszerint négy ezer akó bort és két bála posztót szállíthat a magyar végek ellátására vámmentesen.

fol. 541v

1554.08.14.

Az uralkodó Mathias Fuchs magyarországi hadi fizetőmesternek.

Fizessen Sigmund de Pisa baumeister-nek 45 rFt 50 kr-t és adjon 16 rFt értékben karazsiát.

fol. 542r

1554.08.15.

Az uralkodó az alsó–ausztriai biztosoknak.

Alfonso de Fabritius győri katonát Sforza Pallavicinihez engedte felvenni, havi 10 rFt-tal.

fol. 542rv

1554.09.15.

Az uralkodó Bernard Hamerle részére.

Küldjön Komáromba 40 lidern-t és 10 messig spritzen-t.

fol. 542v–543r

1554.08.15.

Az uralkodó az alsó–ausztriai biztosoknak.

A magyarországi hadi helyzet megköveteli, hogy állandóan foglalkozzanak a hírszerzéssel, ezért hagyja, hogy havonta adjanak erre 200 rFt-ot Sforza Pallavicini győri hadszertárosának, Thomas Haberfeldernek.

fol. 544r

1554.08.15.

Az uralkodó Johan Jordannak, a bécsi sóhivatal vezetőjének.

Adjon Christoph Link [magyarországi ideiglenes élelmezési főbiztos] számára 20 font khüfl sót Komáromba.

fol. 553v–554r

Brün, 1554.10.05.

Passbrief ifjabb Johan von Lobkovitz részére, miszerint 4 szekér soproni nehéz bort szállíthat minden vámtól mentesen Ausztrián keresztül, házi szükségleteire Csehországba. In simili: Georg Wein részére is.

fol. 554v

1554.10.15.

UK Bernhard Hamerle részére.

Szigetvár ellátására küldjön 20 mázsa ólomot, 20 mázsa vasat, 150 handdtrohr-t, 10 mázsa ként 50 fűrész, 100 kis és nagy näbinger-t, 200 holzhacken-t, 500 landsknecht spieß-t és 3 püchenmaister-t a legsürgősebben.

fol. 555v

1554.10.16.

Passbrief idősebb Johan von Lobkovitz részére, miszerint 3 szekér soproni nehéz bort szállíthat minden vámtól mentesen házi szükségleteire Csehországba.

fol. 557v

1554.10.24.

UK Hamerle részére.

30 feuerpfannen-t és 20 lattern-t küldjön Győrbe.

fol. 560r

1554.11.04.

Az uralkodó Bernard Hamerle részére.

Adjon Thurzó Ferencnek Nyitrára és Lukas Zäckl-nek [Székely Lukács] Szentgyörgyre egy-egy kézi malmot (handmüll)-t.

fol. 560v

1554.11.05.

Az uralkodó Bernard Hamerle részére.

Adjon Dersffy István kaposújvári kapitány számára 15 mázsa puskaport, 4 mázsa ként és 6 mázsa ólmot. Ennek értékét jelentse Matthias Fuchsnak, aki ezek árát majd levonja Dersffy zsoldjából.

fol. 560v

1554.11.05.

Az uralkodó a bécsi sóhivatalnak.

Adjon Dersffy István kaposújvári kapitány számára 8 mázsa salétromot. Ennek értékét jelentse Matthias Fuchsnak, aki ezek árát majd levonja Dersffy zsoldjából.

fol. 569v–570r

1554.10.24.

A konstatinápolyi követség költségeire adott 245 korona kölcsön visszafizetése.

fol. 573rv

1554.12.12.

Az uralkodó Matthias Fuchsnak.

Johan Fenrmando-t felvette havi 8 rFt-al Komáromba katonának.

fol. 573v

1554.12.14.

Passbrief Georg Herzog zu Lignitz részére, miszerint 6 szekér nehéz magyar bort szállíthat házi szükségleteire, minden vám nélkül.

fol. 578.

1554.12.01.

Az uralkodó Bernard Hamarle részére.

Adjon a tihanyi várba „zway der cliennern eisenen falkhonethen” és 16 doppel hacken-t, 15 mázsa puskaport és 10 mázsa ólmot.

fol. 579r

1554.12.08.

Az uralkodó Bernard Hamarle részére.

Adjon Balassa János részére 25 mázsa puskaport.

fol. 587r

1554.12.15.

UK Hans von Fünfkirchen és Leopold Schweibmair részére.

Fizessenek Nagy István komáromi naszádosnak 20 rFt-ot. Nevezett korábban Tatán volt kapitány.

Függelék

A GBÖ 69. kötet fol. 1-228 között található bejegyzések a GBÖ 68. kötetben

69. kötet	Dátum ⁵	68. kötet
fol. 1v–2r	Prága, 1552.01.02.	fol. 3r
fol. 2.r	Prága, 1552.01.02	fol. 3r
fol. 6v	Prága, 1552.01.19.	fol. 17r

⁵ Az oszlopban csak akkor adom meg az irat keletkezési helyét, ha az nem Bécs.

69. kötet	Dátum ⁵	68. kötet
fol. 8v– fol. 10r	Prága, 1552.01.25.	fol. 20v–21v
fol. 10r–12r	Prága, 1552.01.25	fol. 21v–22v
fol. 12v–14r	Prága, 1552.01.10.	fol. 23r–24r
fol. 14r–15v	Prága, 1552.01.10.	fol. 24r–25r
fol. 20rv.	1552.02.10.	fol. 32r
fol. 22r–24r	1552.02.16	fol. 36v–38r
fol. 26r	1552.02.22.	fol. 44r
fol. 26v–27r	1552.02.25.	fol. 46r
fol. 28r–29v	Pozsony, 1552.02.27.	fol. 47v–49r
fol. 35rv	Pozsony, 1552.03.01.	fol. 55rv
fol. 36r	Pozsony, 1552.03.06.	fol. 57v–58r
fol. 36v	Pozsony, 1552.03.08	fol. 58rv
fol. 37v–38v	Pozsony, 1552.03.10.	fol. 59r–60v
fol. 39rv	Pozsony, 1552.03.11.	fol. 60v–61r
fol. 40r–41r	Pozsony, 1552.03.15	fol. 63v–64v
fol. 41r–42v	Pozsony, 1552.03.15.	fol. 64v–65v
fol. 47r–48v	Pozsony, 1552.03.21	fol. 71v–73r
fol. 49r	Pozsony, 1552.03.21.	fol. 73r
fol. 49r	Pozsony, 1552.03.21	fol. 73rv.
fol. 49rv	Pozsony, 1552.03.23.	fol. 74r
fol. 51rv	Pozsony, 1552.03.28.	fol. 76v
fol. 51v–52r	Pozsony, 1552.03.28.	fol. 80v–81r
fol. 52rv	Pozsony, 1552.03.28.	fol. 81rv.
fol. 53r	Pozsony, 1552.03.28.	fol. 85r

69. kötet	Dátum ⁵	68. kötet
fol. 53r	Pozsony, 1552.03.28	fol. 86r
fol. 53v	Pozsony, 1552.03.28	fol. 86r
fol. 53v	Pozsony, 1552.03.28	fol. 86rv
fol. 54r	Pozsony, 1552.03.29.	fol. 86v
fol. 54rv	Pozsony, 1552.03.29.	fol. 86v–87r
fol. 54v	Pozsony, 1552.03.29	fol. 88.r
fol. 55v–56v	Pozsony, 1552.03.08.	fol. 89r–90r
fol. 58r	1552.04.02.	fol. 93r
fol. 58v	1552.04.02.	fol. 93rv
fol. 58v–59v	Pozsony, 1552.04.02.	fol. 93v–94r
fol. 59r	1552.04.04.	fol. 94r
fol. 59rv	1552.04.04.	fol. 94v
fol. 59v–60r	1552.04.04.	fol. 94v–95v
alphafol. 60–62r	1552.04.04.	fol. 96v–98r
fol. 62r	1552.04.04.	fol. 98r
fol. 63r	1552.04.05.	fol. 99r
fol. 63r	1552.04.06.	fol. 99rv
fol. 64v–65r	1552.04.09.	fol. 102rv
fol. 65rv	1552.04.10.	fol. 103v–104r
fol. 66r	1552.04.10.	fol. 105rv
fol. 66v	1552.04.10.	fol. 108v
fol. 66v	1552.04.10.	fol. 109v
fol. 67v–68v	1552.04.12.	fol. 110v–111v
fol. 68v–69r	1552.04.12.	fol. 111v–112r

69. kötet	Dátum ⁵	68. kötet
fol. 69.	1552.04.12.	fol. 112v
fol. 69r–71v	1552.04.12.	fol. 112v–115r
fol. 71v–72r	1552.04.12.	fol. 115rv
fol. 72v–73r	1552.04.20.	fol. 116r–117r
fol. 73v	1552.04.21.	fol. 117r
fol. 75rv	1552.04.29.	fol. 126v–127v
fol. 77r	1552.05.02.	fol. 135r
fol. 77v–78r	1552.05.11.	fol. 141r
fol. 78rv	1552.05.12.	fol. 142rv
fol. 78v–79r	1552.05.18.	fol. 144v–145r
fol. 79r	1552.05.14.	fol. 146v
fol. 80–81r	1552.05.14.	fol. 148rv
fol. 81r	1552.05.14.	fol. 146v–147r
fol. 82r–83r	1552.05.19.	fol. 151r–152v
fol. 83v–84r	1552.05.22.	fol. 153r
fol. 84v–85v	1552.05.24.	fol. 154v–156r
fol. 86rv	1552.05.26.	fol. 156v
fol. 86v	1552.05.27.	fol. 157v
fol. 158r	1552.05.30.	fol. 158r
fol. 88rv	1552.05.31.	fol. 158v–159r
fol. 91r–92r	1552.06.01.	fol. 167r–168r
fol. 169v	1552.06.02.	fol. fol. 169v
fol. 94rv	1552.06.03.	fol. 170rv
fol. 95vr	1552.06.04.	fol. 172r

69. kötet	Dátum ⁵	68. kötet
fol. 96rv	1552.06.15	fol.176v
fol. 96v–97v	1552.06.15.	fol. 177rv
fol. 99v	1552.06.20.	fol. 180v–181r
fol. 100r	1552.06.21.	fol. 182v
fol. 100rv	1552.06.29.	fol. 183rv
fol. 102v	1552.07.04.	fol. 192r
fol. 103rv	1552.07.05.	fol. 197v–198r
fol. 103v–104r	1552.07.05.	fol. 198v
fol. 105v–106r	1552.07.19	fol. 204v–205r
fol. 106rv	1552.07.25.	fol. 208v–209r
fol. 107r	1552.07.27.	fol. 211v
fol. 112.v	1552.08.04.	fol. 222r és fol. 222r–224v
fol. 116v	1552.08.09.	fol. 228r
fol. 117r	1552.08.13.	fol. 229rv
fol. 117rv	1552.08.13.	fol. 229v–230r
fol. 117v–118r	1552.08.14.	fol. 230rv
fol. 118r	1552.08.18.	fol. 118r
fol. 118rv	1552.08.19.	fol. 231r
fol. 119r–122r	1552.08.21.	fol. 232v–235v
fol. 122r	1552.08.22.	fol. 235v
fol. 123v–124r	1552.08.26.	fol. 237rv
fol. 124v–129v	1552.08.26.	fol. 238r–243r
fol. 129r–131r	1552.08.21.	fol. 243r–244r
fol. 133r–136r	1552.08.10.	fol. 247r–250r

69. kötet	Dátum ⁵	68. kötet
fol. 136v–141r	?	fol. 250r–254v
fol. 141r–145r	S. d.	fol. 254v–258v
fol. 145r–146r	1552.10.01.	fol. 258v–259r
fol. 151rv	1552.09.01.	fol. 261rv
fol. 152v	1552.09.02.	fol. 263v–264v
fol. 152v–153r	1552.09.02.	fol. 264r
fol. 153v	1552.09.02.	fol. 264r
fol. 153v	1552.09.03.	fol. 264v–265r
fol. 154r	1552.09.03.	fol. 265r
fol. 154r	1552.09.03.	fol. 265rv
fol. 155rv	1552.09.06.	fol. 266v–267r
fol. 156r	1552.09.05.	fol. 267v
fol. 157r–158r	1552.09.10.	fol. 270v–272r
fol. 158rv	1552.09.10.	fol. 272v–273r
fol. 158v	1552.09.12.	fol. 273r
fol. 159v–160r	1552.09.14.	fol. 276r
fol. 161r	1552.09.16.	fol. 278v–279r
fol. 161v	1552.09.19.	fol. 280rv
fol. 161v–162v	1552.09.19.	fol. 280r–281r
fol. 162v–163v	1552.09.19.	fol. 281v–282r
fol. 163v	1552.09.19.	fol. 282v
fol. 163v–164v	1552.09.19.	fol. 282v–283v
fol. 164r	s. d.	fol. 283v
fol. 165rv	1552.09.19.	fol. 284rv

69. kötet	Dátum ⁵	68. kötet
fol. 165v	1552.09.20.	fol. 284r
fol. 166r	1552.09.20.	fol. 285r
fol. 166r	1552.09.20.	fol. 285r
fol. 166v–167r	1552.09.22.	fol. 286v–287v
fol. 167rv	1552.09.22.	fol. 289r
fol. 168r	1552.09.24.	fol. 292r
fol. 168v	1552.09.27.	fol. 292v–293r
fol. 168v–169r	1552.09.27.	fol. 293r
fol. 169rv	1552.09.29.	fol. 293v–294r
fol. 169v	1552.09.30.	fol. 294r
fol. 173rv	1552.10.01.	fol. 300v–301r
fol. 176r–177v	1552.10.05.	fol. 304r–305r
fol. 177v–178r	1552.10.05.	fol. 305v
fol. 178rv	1552.10.06.	fol. 307v–308r
fol. 182v–183r	1552.10.11.	fol. 315v–316r
fol. 185v	1552.10.14.	fol. 321v–322r
fol. 186r	1552.10.15.	fol. 322r
fol. 189rv	1552.10.18.	fol. 326v
fol. 192r	Ebersdorf, 1552.10.21.	fol. 331r
fol. 192r	Ebersdorf, 1552.10.24.	fol. 331v
fol. 192rv	Ebersdorf, 1552.10.25.	fol. 331v
fol. 192v–193r	Ebersdorf, 1552.10.25.	fol. 331v–332r
numfol. 193rv	Ebersdorf, 1552.10.25.	fol. 332v
fol. 193v	Ebersdorf, 1552.10.27.	fol. 332v–333r

Forrásközlések

69. kötet	Dátum ⁵	68. kötet
lparfol. 194v	Ebersdorf, 1552.10.29.	fol. 334v
fol. 195v	Ebersdorf, 1552.10.30.	fol. 335v
fol. 197rv	Ebersdorf, 1552.11.03.	fol. 343rv
fol. 197v–198r	Ebersdorf, 1552.11.03.	fol. 343v–344r
fol. 199rv	Ebersdorf, 1552.11.06.	fol. 345v–346r
fol. 199v–200r	Ebersdorf, 1552.11.06.	fol. 346rv
fol. 200v–201v	Ebersdorf, 1552.11.06.	fol. 347rv
fol. 201v–203r	Ebersdorf, 1552.11.10.	fol. 348r–349v
fol. 205v	Ebersdorf, 1552.11.10.	fol. 351v
fol. 206v	Ebersdorf, 1552.11.14.	fol. 353r
fol. 210v	Ebersdorf, 1552.11.26.	fol. 370.
fol. 210v	Leoben, 1552.11.27.	fol. 358r
fol. 221r	Graz, 1552.12.14.	fol. 370.
fol. 217rv	Graz, 1552.12.08.	fol. 364v–365r
fol. 218r–219r	Graz, 1552.12.11.	fol. 366v–367v
fol. 223r	Graz, 1552.12.20.	fol. 372r
fol. 225v–226r	Graz, 1552.12.26.	fol. 376r
fol. 226rv	Graz, 1552.12.27.	fol. 376v
fol. 227v	Graz, 1552.12.30.	fol. 379v
fol. 228rv	Graz, 1552.12.31.	fol. 379v